

Leprazending

JAAERVERSLAG

2022

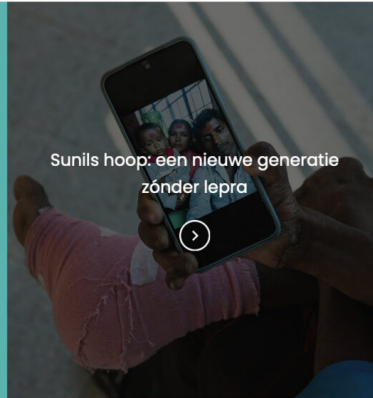
*op weg naar
een wereld
zonder lepra*

INHOUDSOPGAVE

 <p>VOORWOORD</p> <p>></p>	 <p>Mensen met lepra mogen nu wél de waterbron gebruiken</p> <p>></p>	 <p>1. VISIE EN MISSIE</p> <p>></p>
 <p>2. IMPACT IN 2022</p> <p>></p>	 <p>3. THEORY OF CHANGE</p> <p>></p>	 <p>Dorpelingen zien dat lepra geen ongeneeslijke ziekte is.</p> <p>></p>
<p>></p> <p>4. EEN STAP VERDER NAAR EEN WERELD ZONDER LEPRA</p> <p>></p>	 <p>Genezen van lepra in Myanmar</p> <p>></p>	 <p>5. WE DOEN HET SAMEN</p> <p>></p>
 <p>Mensen met lepra opsporen en behandelen voor het te laat is</p> <p>></p>	 <p>6. INTERNE ORGANISATIE</p> <p>></p>	 <p>Nuhu kan weer lopen dankzij een nieuw kunstbeen.</p> <p>></p>

**7.
VERANTWOOR
DINGSVERKLA
RING BESTUUR**

Sunils hoop: een nieuwe generatie
zonder lepra

**8. FINANCIËN
EN TOEKOMST**

**9.
JAARREKENING
2022**

**10. CONTROLE
VERKLARING**

11. BIJLAGEN

VOORWOORD

Beste lezer,

Na twee bewogen jaren, waarin ons dagelijks leven in Nederland en de landen waar we werken werd bepaald door het corona-virus, volgde een nieuwe uitdaging: de oorlog in de Oekraïne drukte in 2022 zijn stempel, ook op het dagelijks leven in Nederland.

Velen van u zullen wellicht ervaren hebben dat het dagelijks leven, de boodschappen en, vooral, de energie duurder is geworden. Toch bleven onze donateurs, kerken, fondsen en bedrijven oog houden voor de nood van leprapatiënten, en de noodzaak om bij te dragen aan de droom die we koesteren: een wereld zonder leprabesmettingen in 2035. In 2022 konden we meer projecten ondersteunen doordat we meer donaties ontvingen. We zijn dankbaar voor de trouw die u hierin toonde.

We geloven dat we, met Gods hulp, in 2035 zover kunnen zijn dat op veel plaatsen in de wereld geen leprabesmettingen meer plaats zullen vinden. De eerste stap naar een wereld zonder lepra.

In dit jaarverslag kunt u lezen hoe u eraan heeft bijgedragen dat we steeds dichterbij deze droom komen. Met elke patiënt die we genezing en herstel hebben kunnen bieden komt dat doel dichterbij.

En daarvoor willen wij u danken, want u maakte dit mogelijk! Hartelijk dank voor uw betrokkenheid, steun en gebed in de strijd tegen lepra.

Een warme groet,

Arnoud de Jong | *voorzitter bestuur Leprazending (links)*

Henno Couprie | *directeur-bestuurder Leprazending (rechts)*

COLOFON

Stichting Leprazending Nederland

Directeur Ir. H.C. Couprie

Leprazending Nederland is lid van de Partos en Prisma (christelijke organisaties in ontwikkelingssamenwerking).

Leprazending is een CBF erkend goed doel. Leprazending is door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Copyright foto's: Leprazending Nederland

Vormgeving: BureauJairo.nl

GEGEVENS

Stichting Leprazending Nederland

Bezoekadres Arnhemseweg 1, 7331 BA Apeldoorn

Postadres Postbus 902, 7301 BD Apeldoorn

T (055) 7 600 500

E info@leprazending.nl

W www.leprazending.nl

IBAN NL49 INGB 0000 889 889

KVK 41039028

RSIN 00584099

1. VISIE EN MISSIE VAN LEPRAZENDING

LEPRAZENDING IS EEN INTERNATIONALE, CHRISTELIJKE ORGANISATIE, DIE SAMENWERKT MET MEERDERE ORGANISATIES OM LEPRA TE BESTRIJDEN. ONS DOEL IS: EEN WERELD ZONDER LEPRA. WE STRIJDEN TEGEN LEPRA OP EEN PROFESSIONELE MANIER EN VERLIEZEN DE INDIVIDUELE PATIËNT NIET UIT HET OOG.

ONZE MISSIE

In 2035 willen we leprabesmetting gestopt hebben. Totdat lepra de wereld uit is, behandelen we leprapatiënten en helpen we hen op weg naar een waardig leven. Door ons werk heen willen we Gods liefde voor mensen tonen.

ONZE VISIE

Lepra overwonnen, levens hersteld!

OVER LEPRA

Lepra is een verwoestende ziekte die vooral in Azië, Zuid-Amerika en Afrika veel voorkomt en miljoenen mensen treft. De leprabacterie tast de zenuwen aan, waardoor de ziekte zich uit in gevoelloze huid, handen en voeten, met als gevolg infecties, wonden en blindheid. Als lepra niet vroegtijdig wordt opgespoord en behandeld, kan het leiden tot verminking en invaliditeit, waardoor patiënten niet meer kunnen werken en in armoede vervallen.

Naast de fysieke gevolgen, worden veel leprapatiënten ook nog eens geconfronteerd met stigmatisering en discriminatie, omdat lepra in veel culturen nog steeds wordt geassocieerd met angst, onreinheid en zonde. Het is van groot belang dat we ons blijven inzetten voor goede voorlichting en bewustwording, zodat de angst en stigma rond lepra wordt weggenomen en patiënten de zorg en steun kunnen krijgen die ze nodig hebben.

**LEPRABESMETTING
STOPPEN.**

**LEPRAHANDICAPS
VOORKOMEN.**

**DISCRIMINATIE
VANWEGE
LEPRA STOPPEN.**

OVER LEPRAZENDING

Leprazending is een organisatie die strijdt tegen lepra. Het kantoor van Leprazending is gevestigd in Apeldoorn. Leprazending is een zelfstandig partner van The Leprosy Mission (TLM) en heeft een onafhankelijk bestuur. TLM is opgericht 1874 in India en uitgegroeid tot een groot netwerk. In Nederland is Leprazending in 1980 opgericht. Jaarlijks financiert Leprazending projecten in met name India, Bangladesh, Myanmar, Ethiopië, Tsjaad en DR. Congo, maar daarnaast ook incidenteel in bijvoorbeeld Indonesië, Nepal en Burundi.

Het internationaal coördinatiekantoor in Londen (TLMI) draagt zorg voor de voorfinanciering, zodat projecten al kunnen starten of doorgaan terwijl de fondsen daarvoor nog geworven worden. TLMI is ook verantwoordelijk voor de geldstromen vanuit de fondsenwervende landen (via Londen) naar de projecten, en borgt de kwaliteit en plannings van de projecten. De kantoren in de veldlanden zijn verantwoordelijk voor de projectuitvoering. In speciale gevallen en bij sommige institutionele financieringen, worden projecten rechtstreeks vanuit Nederland gefinancierd.

BELEID EN STRATEGIE

Leprazending is lid van de Internationale Federatie van lepra-organisaties (ILEP) en participeert in de Global Partnership for Zero Leprosy. ILEP heeft drie wereldwijde doelen:

- Leprabesmetting stoppen.
- Leprahandicaps voorkomen.
- Discriminatie vanwege lepra stoppen.

Uniek aan Leprazending zijn de eigen lepraziekenhuizen, vakscholen en gemeenschapsprojecten. Leprazending heeft hierdoor veel eigen lepra-experts, die direct contact hebben met leprapatiënten.

ONS DOEL

Ons doel is om lepra voorgoed te verslaan. De hoogste prioriteit geven we daarom aan het inperken van leprabesmetting. In het jaar 2035 willen we leprabesmettingen gestopt hebben. Om dat te halen, richten we onze aanpak op versterking van vijf sleutelgebieden: onze Leprazendingpartners en medewerkers, fondsenwerving, internationale en nationale lobby, samenwerkingsverbanden en onze relatie met de kerken.

FOCUS

Leprazending richt zich internationaal op:

- Medische verzorging en revalidatie
- Eerste levensbehoeften
- Zelfredzaamheid
- Zelfrespect en waardigheid
- Participatie in de maatschappij
- Onderzoek en Kennis over lepra

5-JARIG BELEIDSPLAN

Ons vijfjarig beleidsplan van 2019 – 2023 met strategische prioriteiten, is met een jaar tot 2024 verlengd. Het sluit aan bij de Zero Leprosy doelstelling van de Global Partnership for Zero Leprosy.

De belangrijkste vragen die Leprazending zichzelf stelde waren: wat is nodig om leprabesmetting vanaf 2035 wereldwijd te kunnen stoppen, en daarmee lepra op langere termijn te voorkomen? Wat kan Leprazending bijdragen? Van daaruit heeft Leprazending zich ambitieuze groeidoelstellingen gesteld op de impact van de projecten, op financiering en gebedssteun, op kennis en onderzoek naar lepra, en op samenwerking met de achterban en met strategische partners. Onze focus ligt daarom op:

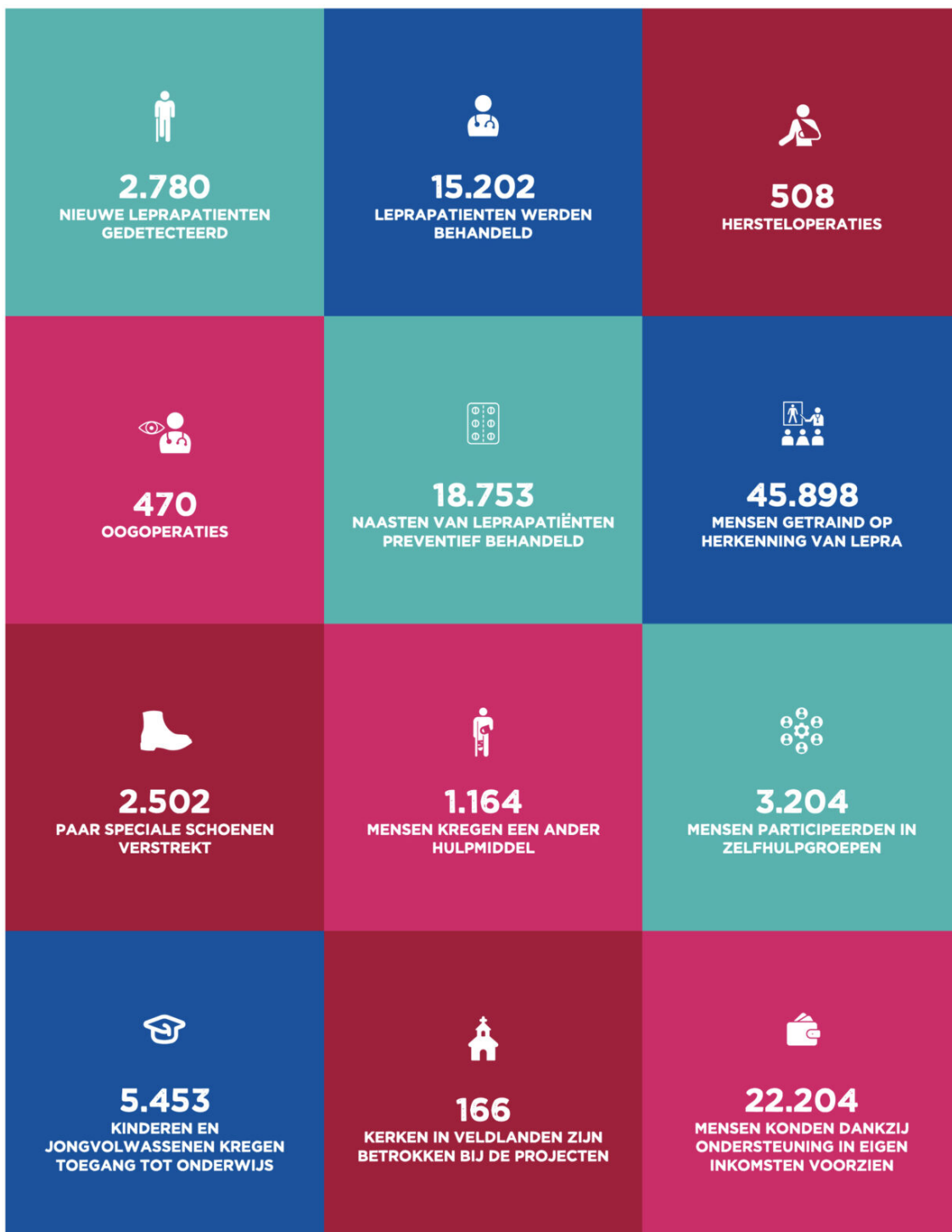
- Groei van inkomsten, zodat projecten uitgevoerd kunnen worden, met als doel: lepra stoppen en levens herstellen.
- Verhoging van impact, door het leprawerk internationaal te ondersteunen.

De inkomsten worden voornamelijk besteed in de landen India, Bangladesh, Ethiopië, Myanmar, DR Congo en Tsjaad, en daarnaast in Nepal, Burundi en Indonesië indien nodig.

Aansluitend op **de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen** (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties, zette Leprazending zich in 2022 in voor:

- Bestrijding van Armoede
- Gezondheid en Welzijn
- Toegankelijk en goed Onderwijs
- Minder ongelijkheid

2. IMPACT IN 2022

MENSEN MET LEPRA MOGEN NU WĒL DE WATERBRON GEBRUIKEN

“Mijn naam is Asiya Aliyi, 39 jaar. Ik woon in Ethiopië, in Deder, in een leefgroep met mensen die net als ik getroffen zijn door lepra. Het is voor ons een uitdaging om in deze stad te leven. Leprapatiënten mogen bijvoorbeeld niet drinken uit de waterbron van onze stad. Ook ons vee niet, en we mogen ook ons land niet met het water bevoeien. Alle andere inwoners mogen dit wel.”

“Andere gemeenschappen isoleren en discrimineren ons, zodat wij geen toegang hebben tot sociale en economische activiteiten. De overheid is terughoudend in het garanderen van ‘gelijke toegang’ en dus blijft het zo doorgaan. Onze kinderen mogen bijvoorbeeld geen opleiding volgen. Niemand komt voor ons op.”

TRAINING OM VOOR ONSZELF OP TE KOMEN

“Totdat We Are Able! startte. Via dit programma krijgen we trainingen over rechten van mensen met een handicap, over hoe we onze belangen kunnen behartigen, hoe we moeten lobbyen bij overheidsinstanties, hoe we kunnen opkomen voor onze rechten en hoe we onze verantwoordelijkheden kunnen nemen. Er is een doorbraak! We hebben ons recht geclaimd en mogen nu het bronwater drinken, ons vee ook en we mogen ons land bevoeien, ongeacht wie we zijn!”

VOORZICHTIGE ACCEPTATIE

“Via We Are Able! gaan we onze acties uitbreiden en we merken dat we voorzichtig geaccepteerd worden. Voorzichtig kunnen we deelnemen aan sociale en economische activiteiten. Het is nog niet compleet, maar het begin is er. Ons land ligt bijvoorbeeld ongunstig voor irrigatie, waardoor we nog geen maximale landbouwresultaten behalen. Maar met een kleine waterpomp zouden we ons land beter kunnen bevloeien. Een stap die we hopen te kunnen zetten.”

KANSEN VOOR MENSEN MET LEPROZA

“Het programma We Are Able! zit in het beginstadium, maar heeft nu al een grote verandering in onze levens gebracht. Mensen met lepra krijgen kansen. Wij zijn diep dankbaar voor de hulp vanuit Leprazending, Enapal en ECDD.”

DANK U WEL

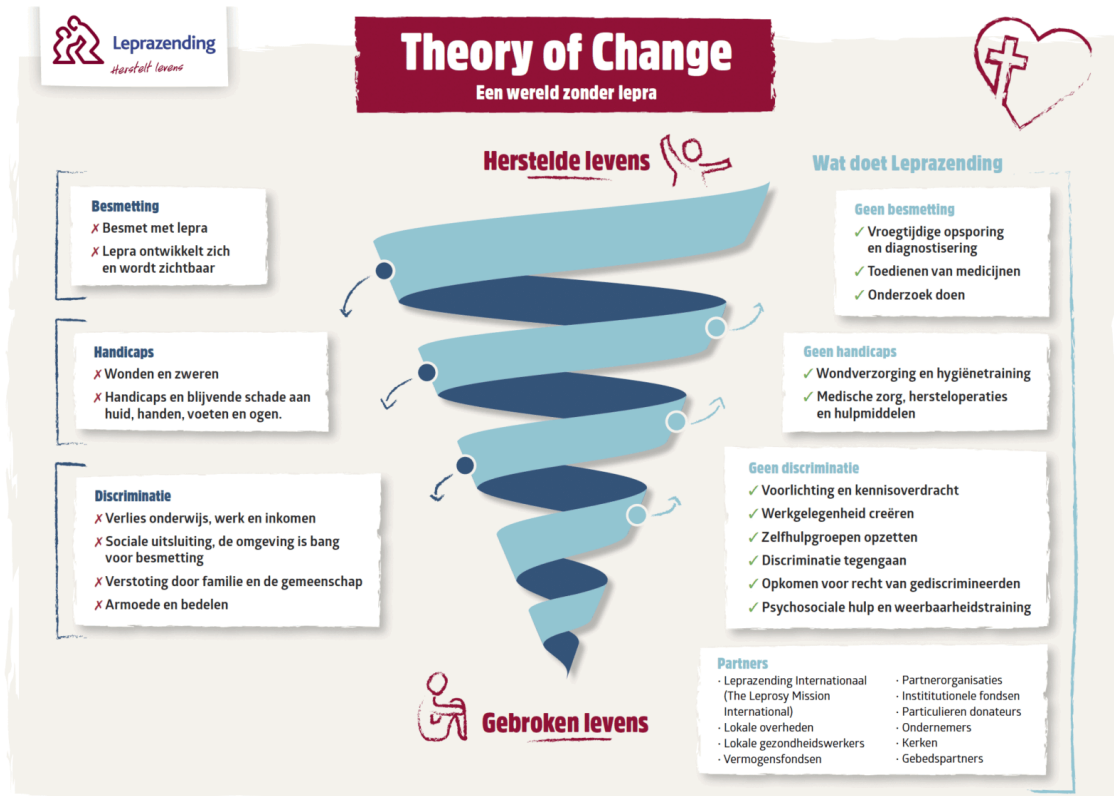
Als Leprazending willen we ook u bedanken! Mede dankzij uw steun kunnen we onder leprapatiënten in Ethiopië werken. Het is geweldig dat we ook via We Are Able! mensen met lepra kunnen helpen.

Het programma We Are Able! wordt gerund door Leprazending, het African Disability Forum, SeeYou, ZOA, VNG International en The Hague Academy for Local Governance en wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

3. THEORY OF CHANGE

GEBROKEN LEVENS HERSTELD

Onze *Theory of Change* brengt een neerwaartse spiraal in beeld, veroorzaakt door lepra én toont de opwaartse spiraal als gevolg van hulp aan leprapatiënten.

NEERWAARTSE SPIRAAL DOOR LEPRA

In landen waar lepra voorkomt vindt **besmetting** plaats en ontwikkelen vooral mensen met een lage weerstand lepra. Jaarlijks worden meer dan 200.000 mensen met lepra geregistreerd, waaronder 18.000 kinderen. Het werkelijke aantal ligt hoger, omdat lepra vaak niet herkend of geregistreerd wordt.

Lepra tast het oppervlakkige zenuwstelsel aan, waardoor gevoelloosheid kan ontstaan. Het leidt tot ontstekingen aan handen, voeten, ogen en huid, met ernstige **handicaps** als gevolg. Leprapatiënten hebben gespecialiseerde zorg nodig, die niet altijd in de directe omgeving beschikbaar is.

Leprapatiënten worden vaak **gediscrimineerd** en **verstoten** uit hun leefomgeving, als gevolg van onwetendheid en het stigma. Door de vooroordelen hebben mensen die getroffen zijn door lepra vaak een negatief zelfbeeld en gebrek aan zelfvertrouwen.

OPWAARTSE SPIRAAL DOOR HULP

Leprazending streeft naar een **wereld zonder lepra**. In het jaar 2035 willen we **leprabesmetting gestopt** hebben. Totdat er geen lepra meer is, bieden we medische hulp, behandeling en herstel aan leprapatiënten.

Het vroegtijdig **opsporen** en snel **behandelen** van leprapatiënten zijn belangrijke speerpunten, want bij vroegtijdige diagnose en behandeling, krijgen mensen met lepra geen handicaps. Indien lepra verder gevorderd is wanneer mensen gevonden worden of om hulp komen, krijgen de patiënten hersteloperaties om zo mogelijk handicaps te verhelpen. Lukt verhelpen niet, dan krijgen zij protheses of hulpmiddelen.

De naasten van leprapatiënten krijgen een **preventieve behandeling**, zodat lepra geen kans krijgt en leprabesmetting stopt. We werken aan maatschappelijke bewustwording en geven **voorlichting** zodat de omgeving van leprapatiënten inziet dat leprapatiënten niet gevaarlijk zijn, maar met de juiste hulp net als iedereen kunnen functioneren en meedoen. We laten hen liefdevol en met helpende handen zien dat uitstoten niets oplost. Leprapatiënten worden zodoende niet meer verstoten en kunnen **in harmonie leven** met hun omgeving.

Na de behandeling en eventuele operaties, krijgen sommige patiënten een **opleiding op één van de vakscholen**. Zo leren zij een vak en maken daarmee goede kans op het vinden van een baan en kunnen voorzien in hun eigen onderhoud.

Jezus Christus is onze bron van inspiratie.

DORPELINGEN ZIEN DAT LEPRA GEEN ONGENEESLIJKE ZIEKTE IS

De zevenjarige Maya werd gediagnosticeerd met lepra via een contactonderzoek uitgevoerd door The Leprosy Mission Nepal (TLMN). Ze is nu bijna hersteld van haar symptomen, zoals de klauwhanden, en ook de vlekken op haar gezicht zijn verdwenen. Ze is heel blij dat haar symptomen zijn afgenomen en voelt ze zich opgelucht. Sinds de interventie van Leprazending heeft ze enorme gezondheidsverbeteringen laten zien.

NIEUWE VRIENDEN

Nu haar gezondheid is verbeterd, kan ze naar school gaan en maakt ze zich geen zorgen meer over haar gezondheid. Haar ouders zijn enorm opgelucht en dankbaar voor de steun van TLMN. Ook haar broers en zussen zijn blij dat het goed gaat met Maya en gaan samen met haar naar school. Maya is weer herenigd met haar oude vrienden en ze heeft ook nieuwe vrienden gemaakt.

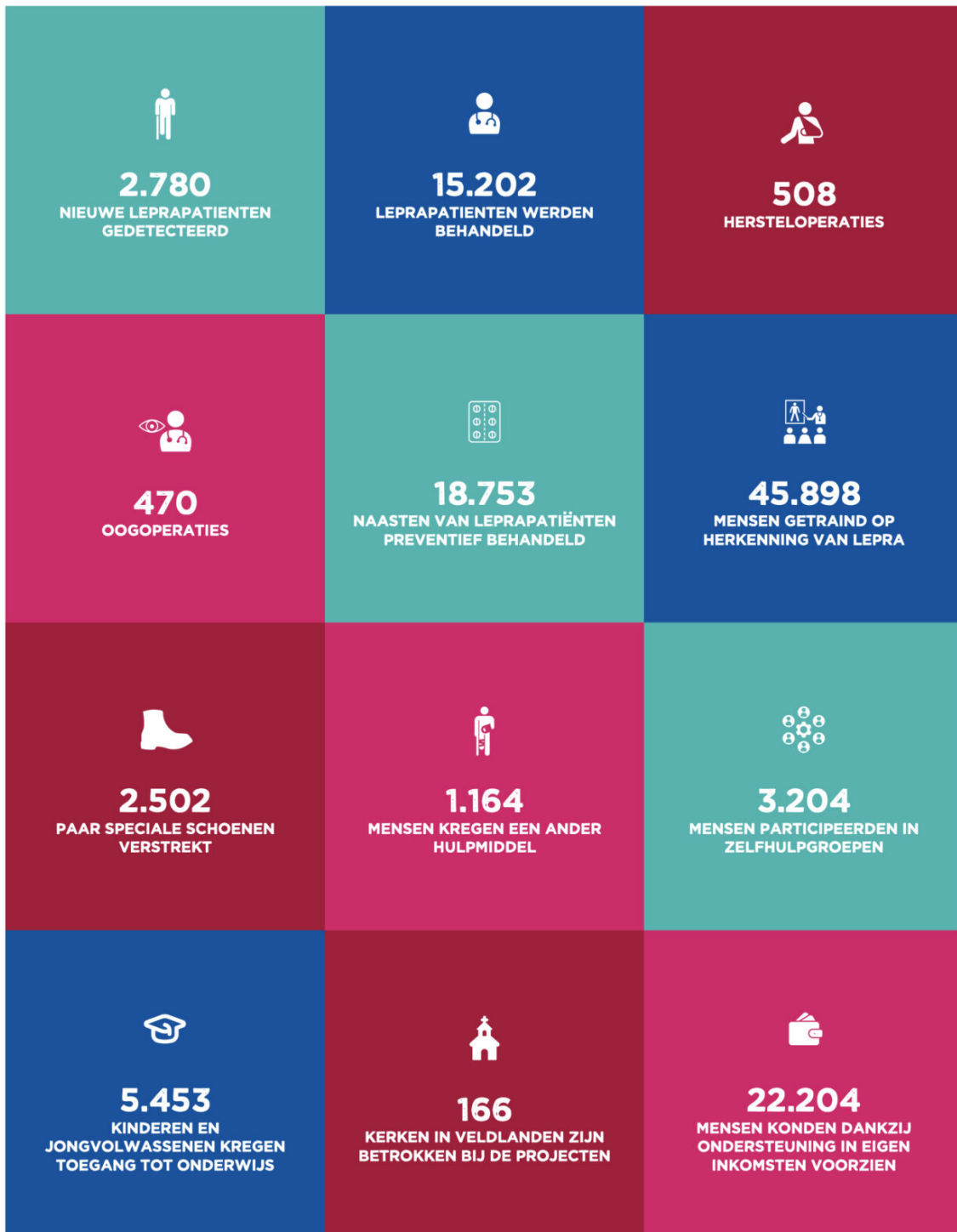
DE BEHANDELINGEN WERKEN

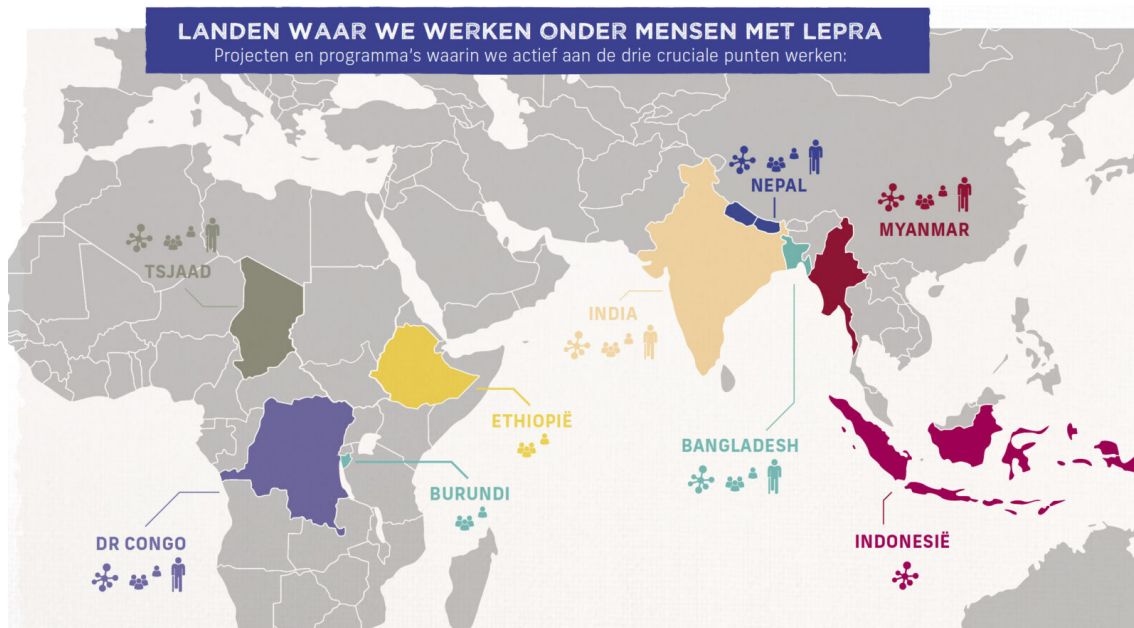
Nu Maya's klauwhand en littekens op haar gezicht zijn verdwenen, zien ook de dorpelingen dat lepra geen ongeneeslijke ziekte is. Dat zorgt ook voor rust en acceptatie in het dorp. Maya weet nog niet welk vak ze wil leren, maar wil een opleiding volgen zodat ze op een dag een baan kan vinden en het huis kan herbouwen dat was weggevaagd door overstromingen, zodat ze daar weer met haar familie kan wonen.

Zonder TLMN had ze geen zorg gekregen en had ze haar opleiding niet kunnen voortzetten. Haar symptomen zouden erger zijn geworden. Ook hebben ze een gratis leprabehandeling gegeven en schoolgeld betaald voor Maya. "Bedankt voor het bieden van hulp en ondersteuning. Dit heeft me geholpen om beter te worden en weer naar school te gaan", zegt Maya.

4. EEN STAP VERDER NAAR EEN WERELD ZONDER LEPRA

HOE WE 'EEN WERELD ZONDER LEPRA' BEREIKEN:

We werken samen met lokale partners, via lokale en nationale overheden. Om misbruik en uitbuiting tegen te gaan, wordt binnen al onze projecten aandacht besteed aan integriteit en sociale veiligheid. Het is onderdeel van de toetsing bij het goedkeuren van projecten. Naast leprazorg verstrekken wij medische zorg en noodhulp waar nodig.

WERKEN AAN 11 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

De SDG's (Sustainable Development Goals) zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De doelen zijn afgesproken door alle 196 landen binnen de Verenigde Naties (VN), waaronder Nederland. Voor het opstellen van de SDG's zijn wereldwijd duizenden organisaties en miljoenen burgers om hulp gevraagd. Leprazending zette zich in 2022 in voor de onderstaande 11 van de 17 doelen.

4.1 LEPRABESMETTING STOPPEN

Om leprabesmetting te stoppen, werken we in programma's en projecten aan:

- **Actief en vroegtijdig opsporen** van mensen met lepra.
- Onderzoek naar manieren voor een **snelle diagnose en behandeling**.
- **Opleiden** van gezondheidswerkers.
- Stimuleren en bevorderen van screening.
- **Preventief behandelen** van de naasten van leprapatiënten, met de PEP (Post Exposure Prophylaxis) methode.

Doel: eind 2023 worden mensen met lepra in een vroeger stadium herkend, gediagnosticeerd en behandeld in gebieden waar wij werken.

4.1 IMPACT BINNEN DE PROJECTEN VAN LEPRAZENDING NEDERLAND

In 2022		in 2021
43.898	mensen getraind in herkenning van lepra	41.275
39.120	naasten van leprapatiënten preventief gescreend	
18.753	... en preventief behandeld	21.655
15.202	mensen met lepra behandeld	14.171
2.780	mensen gediagnosticeerd met lepra en direct behandeld	1.335
1.489	mensen bij overheidsinstanties en medische posten getraind in het diagnosticeren en behandelen van mensen met lepra	1.327
1.258	van hen met een specialistische leprabehandeling	544

TOELICHTING EN EVALUATIE

Het begin van 2022 kenmerkte zich ook in de landen waar wij werken nog door lockdowns en beperkingen. Mensen met ziekten konden vaak niet naar de ziekenhuizen komen. Na de lockdowns werd op veel plaatsen het vervoer een probleem, er reden minder bussen en treinen en de kosten van vervoer stegen enorm. Mensen werden daardoor beperkt in het zoeken van hulp bij een leprabesmetting.

Ondanks deze praktische problemen zagen we dat in het ziekenhuis van Naini in India, dit jaar weer erg veel nieuwe mensen gediagnosticeerd werden met lepra. Zij meldden een aantal van **1850** nieuwe leprapatiënten. Naast deze enorme groei zijn er ook binnen de **drie** projecten waar de (SDR-)PEP methode ingezet wordt veel nieuwe mensen met lepra gevonden. Door screening en toediening van de profylaxe wordt de transmissie beperkt. Helaas kunnen we niet in alle projecten direct (SDR-)PEP geven aan de mensen rondom leprapatiënten. Dit komt door een wereldwijd tekort aan Rifampicine.

Naast screening in deze drie projecten wordt screening ook ingezet in projecten die we via partners en kerken bereiken. Hierdoor wordt de bewustwording over lepra en de kans dat mensen tijdig gevonden worden vergroot. Bijna **44 duizend** mensen zijn dit jaar getraind en de meesten hebben hun training gelijk toegepast. Doordat meer mensen kennis over lepra hebben, worden nieuwe leprapatiënten sneller gezien, doorgestuurd en tijdig behandeld. Dit voorkomen handicaps én het beperkt de besmetting van lepra.

ONTWIKKELINGEN

In en na Corona is het nut van digitalisering in het leprawerk onderkend. Digitale systemen worden op steeds meer plaatsen ingezet om zeker te zijn dat de zorg rondom lepra en/of handicaps geleverd kan worden. In Myanmar worden veel trainingen digitaal gegeven, omdat doordat de huidige politieke situatie niet makkelijk of veilig gereisd kan worden. Mensen werken daardoor meer lokaal in de gemeenschappen. Lokaal getrainde mensen leveren zo de nodige zorg.

Om het bereik van de leprazorg te vergroten wordt er steeds meer gewerkt via partners in gebieden waar Leprazending zelf niet aanwezig is. Bijvoorbeeld binnen de projecten van Bangladesh zien we dat steeds meer en het wordt door de overheid ondersteund. Lepra wordt nu sneller herkend en behandeld, én de besmetting en transmissie van lepra wordt beperkt!

UITDAGING

De coronapandemie gaf ook in 2022 zijn uitdagingen. Zodra het kon is het leprawerk weer voortgezet.

Het bestrijden van het stigma dat gepaard gaat met lepra is een grote uitdaging. Voorlichting en bewustwording blijven daarin het instrument om het stigma van lepra te bestrijden en ex-leprapatiënten weer in de gemeenschappen mee te laten doen. Een deel van het stigma van lepra wordt beperkt door mensen in grote groepen te screenen. Het is hierbij belangrijk om te weten waar de meeste (ex-)leprapatiënten wonen. Mapping is hiervoor een goed instrument, waarbij woonplaats en (ex-)leprapatiënt gekoppeld kunnen worden. Dit wordt bijvoorbeeld in DR Congo ingezet in het project VIL-FREE Kole. Mensen worden zo sneller gevonden en kunnen tijdig behandeld worden.

IMPACT

Het stigma dat op lepra rust wordt doorbroken indien mensen zich meer bewust zijn dat lepra goed te behandelen is en dat men door een behandeling erger kan voorkomen. We geven training in zelfzorg, zodat mensen zelf nieuwe wonden kunnen voorkomen. Bijna veertigduizend mensen zijn gescreend en soms preventief behandeld. Zij leerden lepra herkennen en weten wat ze moeten doen als ze vermoeden dat iemand lepra heeft. Mensen die lepra krijgen worden hierdoor niet meer verstoten uit hun gemeenschap, maar juist gestimuleerd om hulp te zoeken. Hierdoor worden leprabesmettingen voorkomen.

HET TIJDIG HERKENNEN VAN LEPROA REDT LEVENS

In de Democratische Republiek Congo (DR Congo) zijn nog veel mensen met lepra niet gevonden. Dit terwijl het juist van levensbelang is om op tijd vast te stellen dat iemand lepra heeft. Om dit probleem aan te pakken heeft Leprazending het afgelopen jaar het VIL FREE KOLE project gestart.

In de provincie Sankuru worden gezondheidswerkers opgeleid om leprabesmetting vast te kunnen stellen. Als er ergens een besmet persoon is gevonden, checken we de hele omgeving van deze persoon op leprabesmetting en delen we een preventief medicijn (Rifampicine) uit aan de mensen voor wie dit geschikt is. Zo wordt voorkomen dat lepra zich blijft verspreiden. Onderzoek heeft aangetoond dat deze aanpak leidt tot een 60% afname van nieuwe besmettingen.

Begin 2022 is het project van start gegaan. In de eerste maanden zijn er veel mensen getraind: 14 mensen die het project gaan overzien, 13 leiders van gezondheidsregio's, 14 gemeenschapsleiders en 210 gezondheidswerkers.

Na de training zijn de gezondheidswerkers de regio in getrokken. Veel plekken in de regio Sankuru zijn erg slecht bereikbaar. Zo moeten de gezondheidswerkers vaak via wankelende bootjes reizen om dorpen te kunnen bereiken (zie foto).

Dankzij de inzet van deze mensen zijn in de rest van het jaar 176 mensen met lepra gevonden. In de omgeving van deze mensen zijn 1100 personen gecontroleerd op lepra. Hiervan ontvingen 617 personen Rifampicine.

4.2 LEPRAHANDICAPS STOPPEN

Ons doel: eind 2023 zijn er in de gebieden waar wij werken minder mensen met een handicap veroorzaakt door lepra.

Het is een van de belangrijkste doelstellingen van de Leprazending om te voorkomen dat patiënten met lepra gehandicapt raken door de ziekte en om hen te helpen omgaan met eventuele handicaps die toch optreden. Dit doen we in de programma's en projecten door:

- Het voorkomen van handicaps, door snelle diagnose en behandeling van lepra.
- Het uitvoeren van hersteloperaties bij mensen met lepra.
- Het verstrekken van ondersteunende hulpmiddelen.
- Het onderhouden van goede relaties met overheden en gezondheidsorganisaties, zodat goede zorg en hersteloperaties verleend kunnen worden aan mensen met lepra.
- Het samenwerking met lepra- en gehandicaptenorganisaties, waarbij we elkaar ondersteunen.
- Het ondersteunen van zelfhulpgroepen en kerken in het bieden van sociale en emotionele steun aan leprapatiënten.

4.2 IMPACT DOOR LEPRAZENDING NEDERLAND (MEDE) GEFINANCIERDE PROJECTEN

in 2022		in 2021
508	mensen ontvingen een hersteloperatie.	803
470	mensen kregen aansluitend een oogoperatie.	280
166	kerken in de veldlanden zijn direct betrokken bij onze projecten, waardoor lepraherkenning en inclusie bevorderd werden. Zij werken mee aan praktische en geestelijke ondersteuning aan mensen met lepra en handicaps.	43
44	mensen ontvingen een prothese of orthese.	78
9.251	mensen zijn gescreend om oogproblemen te voorkomen.	5.330
6.914	mensen zijn behandeld door een fysiotherapeut.	10.100
2.502	mensen kregen speciale schoenen.	2.459
2.125	mensen zijn getraind in zelfzorg, waardoor zweren voorkomen werden.	623
1.164	mensen kregen een ander hulpmiddel	1.557

TOELICHTING EN EVALUATIE

Begin 2022 waren veel landen weer in lockdown, met weer gevolgen voor ziekenhuizen die tijdelijk geen patiënten mochten ontvangen. Net als het voorgaande jaar werden mobiele teams en medicijnbussen ingezet om behandelingen toch door te kunnen laten gaan. Ook dit jaar zijn er weer voedselpakketten verspreid om mensen door de lockdowns te helpen. Juist door inzet van andere organisaties (partners), kerken en behandelde leprapatiënten wordt het leprawerk lokaal voortgezet. Behandelingen kunnen doorgaan en de nodige medische hulp kan worden ingezet. De verspreiding van leprakennis onder medisch geschoolde mensen en overheidsmedewerkers zijn hierin belangrijk.

UITDAGING

In 2022 bleef het lastig om naast corona ook lepra en de gevolgen hiervan steeds aan te kaarten. Naast de problemen die ontstaan door corona blijft het stigma rondom lepra hardnekkig. Voorlichting en training over lepra werd gegeven naast training over de coronamaatregelen. De kennis op het gebied van lepra en corona werd zo in medische posten op peil gehouden. We hebben gezien dat het belangrijk is dat méér mensen bereikt worden met trainingen en voorlichting over lepra. Hierdoor kunnen mensen tijdig gevonden en behandeld worden, waardoor handicaps voorkomen worden.

ONTWIKKELINGEN

De samenwerking met andere organisaties, lokale kerken en overheden zorgt ervoor dat het bereik van Leprazending groter wordt. Plaatsen waar Leprazending zelf niet actief is worden zo bereikt met het doel dat lepra tijdig herkend en behandeld wordt. Naast medische zorg wordt er ook steeds meer nadruk gelegd op training in zelfzorg, waardoor zweren en daarmee handicaps voorkomen kunnen worden. Dit wordt ook gestimuleerd binnen de zelfhulpgroepen.

IMPACT

Omzien naar elkaar is in veel projecten reëel geworden. Dit helpt om samen een inclusieve gemeenschap te zijn. Kerken zijn plaatsen waar dit vaak uitgedragen wordt. De bewustwording van mensen binnen de kerk is vergroot. Zij hebben de mogelijkheid om Gods liefde te laten zien door mensen met lepra en handicaps te helpen. De impact voor de levens van mensen uit de kerk zijn groot, maar nog groter voor mensen met lepra en handicaps. Hierdoor worden mensen door hun eigen omgeving sneller doorverwezen naar plaatsen waar hulp is.

Zelfzorg helpt vele mensen met lepra om zweren te voorkomen, waardoor zij gewoon mee kunnen doen in hun gemeenschappen. Doordat veel mensen in lokale gemeenschappen getraind zijn in het herkennen van lepra en betrokken zijn bij de behandeling van lepra worden veel mensen niet meer uitgestoten. Hierdoor worden mensen sneller doorverwezen door hun eigen omgeving naar plaatsen waar hulp is voor mensen die lepra hebben gekregen. Besmetting en handicaps worden zo voorkomen.

ELECTRICIENS VAN DE TOEKOMST

Vakonderwijs is voor mensen met lepra de poort naar een nieuwe toekomst. Door hun opleiding en begeleiding naar werk hebben zij uitzicht op een inkomen en zelfstandigheid. Om relevant onderwijs aan te blijven bieden in de snel veranderende economie van India is het belangrijk dat de vakscholen zich blijven ontwikkelen. Daarom zijn in de vakschool in Faizabad twee nieuwe opleidingen gestart die zich richten op kennis van zonnepanelen en andere duurzame technieken. Tegelijkertijd worden zonnepanelen geïnstalleerd bij de vakschool om energiekosten te verlagen en om praktische training te kunnen bieden aan de leerlingen.

Dit project heeft als doel om in twee jaar 60 kwetsbare jongeren een waardevolle elektricien-opleiding te geven en daarnaast de vakschool van Leprazending in Faizabad duurzamer en zelfstandiger te maken. Dit gebeurt door middel van zonnepanelen.

Het project heeft twee elementen:

1. Opzetten 2-jarige elektricien-opleiding en 1-jarige opleiding installateur zonnepanelen. De opleidingen zijn officieel geaccrediteerd, zodat afgestudeerden een diploma hebben waarmee ze overal in India aan het werk kunnen.
2. Opzetten zonnecentrale. Bij de vakschool worden zonnepanelen geïnstalleerd zodat alle elektriciteit die op de vakschool gebruikt wordt zelf opgewekt kan worden.

De vakopleiding tot elektricien is inmiddels van start gegaan. 38 jongeren krijgen hier vaktraining. Het lokaal dat gebruikt wordt voor de training is ingericht voor praktisch onderwijs. Door middel van nieuw aangeschafte oefenpanelen, die gekoppeld zijn aan machines, worden studenten aan de hand van opdrachten getraind hoe elektrische schakelingen moeten worden gemaakt. Dit gaat om onder andere aansluiting bij gebruik van airconditioning, generatoren en accu's. Ook zijn er genoeg materialen om de leerlingen zelf te laten oefenen met bijvoorbeeld het aansluiten van lichtsystemen.

Voor de trainingen voor installatie en het aansluiten van zonnepanelen is er op dit moment een nieuw lokaal in aanbouw. Op dit lokaal komt ook een groot deel van de zonnepanelen te liggen, zodat deze ook in de opleiding gebruikt kunnen worden.

ZELFREDZAAMHEID VOOR DE MEEST KWESTBAREN

Lepra is een ziekte die nog jaarlijks honderdduizenden mensen treft en miljoenen heeft getekend voor het leven. De gevolgen van de ziekte zijn groot. Mensen worden buitengesloten en vallen vaak in extreme armoede. Zo ook in de arme regio's van Noordwest-Bangladesh. De coronacrisis heeft deze mensen extra hard geraakt. De laatste reserves die men had, zijn vaak opgegaan om de lockdown te overleven. Toch ziet Leprazending Bangladesh mogelijkheden om mensen te helpen zelfredzaam te worden. In dit project steunt Leprazending samen met lokale partners op een innovatieve manier de allerarmsten. Het project heeft twee hoofdelementen:

1. BEWUSTWORDING EN BETREKKEN VAN LOKALE LEIDERS EN INVLOEDRIJKE PERSONEN

Om te zorgen dat er echt omgekeken wordt naar de meest kwetsbaren, juist in tijden van nood, zet Leprazending in op bewustwording van lokale leiders en invloedrijke personen. Deze aanpak heeft geleid tot actieve zorg voor de meest kwetsbaren door lokale leiders. Leprazending organiseert workshops, events en persoonlijke bijeenkomsten rondom thema's als armoede, lepra, handicaps en uitsluiting. Het afgelopen jaar zijn zo 1800 mensen bereikt. Daarnaast zijn er lokale supportgroepen opgezet die de zelfhulpgroepen en individuele gezinnen ondersteunen in het toegang krijgen tot training, financiële ondersteuning en andere hulpmiddelen.

2. VERBETERDE ZELFREDZAAMHEID VAN ZELFHULPGROEPEN

Er zijn 66 zelfhulpgroepen onderdeel van dit project. Deze zelfhulpgroepen hebben in totaal 834 leden, die dankzij het project voor hun gezin kunnen zorgen. Via de zelfhulpgroepen helpen we de armste gezinnen bij het pachten van land, zodat zij hun eigen agrarische productie kunnen starten en niet afhankelijk zijn van hulp. Daarnaast helpt Leprazending de zelfhulpgroepen met informatie over de verschillende overheidsregelingen die er zijn voor hen. De groepen worden geholpen om zelf lokale instellingen te benaderen en hun belangen te behartigen. Hierdoor krijgen de gezinnen overheidssteun op agrarisch, economisch en sociaal gebied. In het project wordt nauw samengewerkt met SHALOM, de diaconale hulporganisatie van de Church of Bangladesh. Deze organisatie werkt vanuit een missionaire visie en wil door haar werk heen op een praktische manier de liefde van Christus zichtbaar maken.

4.3 LEPRADISCRIMINATIE STOPPEN

Leprazending streeft ernaar dat mensen met lepra en/of handicaps niet meer worden buitengesloten en gediscrimineerd. Daarom werken wij aan:

- Het ondersteunen van zelfhulpgroepen, lepra- en gehandicaptenorganisaties en andere maatschappelijke organisaties in Bangladesh, Congo, Ethiopië, India, Indonesië, Myanmar en Tsjaad. Hierdoor zijn zij in staat om voor hun rechten op te komen en onrecht onder de aandacht te brengen in hun eigen leefgemeenschap; regionaal, nationaal en internationaal. We ondersteunen onder andere door:
- Het versterken van capaciteiten op het gebied van organisatiemanagement, samenwerking en democratische processen.
- Het versterken van capaciteiten op het gebied van lobby en belangenbehartiging.
- Het ondersteunen van mensen met lepra in hun levensonderhoud, door het bieden en faciliteren van (vak)onderwijs of andere inkomst genererende activiteiten.
- Het tegengaan van discriminerende wetten, regels en praktijken, door middel van lobby en belangenbehartiging richting beleidsmakers en overheden in een internationale setting.
- Een gelijkwaardige behandeling van kwetsbare groepen, mensen met handicaps en lepra, maar ook voor vrouwen en andere gemarginaliseerde groepen, zodat uitsluiting voorkomen wordt.

4.3 IMPACT BINNEN DE PROJECTEN VAN LEPRAZENDING NEDERLAND:

in 2022		in 2021
370	zelfhulpgroepen zijn actief.	446
3.204	mensen participeerden in een zelfhulpgroep.	6.316
2.211	mensen volgden een vakopleiding.	11.206
217	jongeren volgden een volledig jaarprogramma.	589
3.025	kinderen werden ondersteund met basisscholing.	1.751
22.204	mensen konden door een winkel of door een andere activiteit in eigen inkomsten voorzien.	8.214
46.691	mensen kregen voorlichting over lepra.	52.420
1.016	medewerkers van lokale overheden kregen voorlichting over lepra.	825
2.061	mensen werden getraind in lobby en belangenbehartiging.	695

Toelichting en evaluatie

Leprazending traint gezondheidswerkers, overheidspersoneel, gemeenschapsleiders, kerkleiders, andere organisaties en het algemene publiek over lepra én over belangenbehartiging voor mensen met lepra of handicaps. Zo wordt de capaciteit van gehandicaptenorganisaties (DPO's) en maatschappelijke organisaties versterkt op gebied van lobby, belangbehartiging en inclusie van mensen met een handicap. Mensen die niet voor zichzelf kunnen opkomen, worden hierdoor ondersteund zodat zij wél voor hun rechten op kunnen komen. Vaak bestaat de hulp vanuit de overheid uit ondersteuning in het levensonderhoud.

Kwetsbare kinderen en jongeren die getroffen zijn door lepra, handicaps en/of armoede, worden met (inclusief) vakonderwijs de kans op een nieuwe toekomst geboden. Zij worden zowel financieel als praktisch ondersteund. Ook ouders en verzorgers krijgen begeleiding. Leerkrachten worden getraind om inclusief onderwijs te verzorgen en de kinderen worden, indien nodig, voorzien van schoolspullen.

ONTWIKKELINGEN

Doordat Leprazending gekozen heeft om ook andere organisaties te trainen in het herkennen en, indien mogelijk, behandelen van lepra is de reikwijdte enorm toegenomen. Mensen worden steeds vaker doorverwezen naar hulpposten waar lepra bevestigd en behandeld kan worden.

Door de voorlichting en trainingen konden lokale overheden hulp bieden aan mensen die het nodig hadden. Zij hadden meer inzicht in wie zij konden helpen met de middelen die zij tot hun beschikking hadden, variërend van transportkaart, verstrekking van zaden, tot een klein pensioen(tje). Waar die voorheen niet uitgedeeld konden worden, werd het door de lobby en advocacy trainingen wel mogelijk deze faciliteiten in te zetten voor hen die het zo hard nodig hadden.

UITDAGING

Behoud van kennis over lepra hebben we in 2022 beter geborgd door het trainen van medisch personeel, kerken, de overheid en zelfhulpgroepen. We moeten blijven trainen, zodat de kennis niet verloren gaat.

Gehandicapten- en lepra-organisaties hadden actieve ondersteuning en capaciteitsopbouw nodig, omdat zij zelf nog nieuw zijn en nog niet goed genoeg kunnen functioneren. Dankzij onze ondersteuning lukte dit wel. Zo konden zij beter samenwerken met andere organisaties en de overheid. De belangen van hun achterban werden daardoor beter behartigd.

IMPACT

Vooral door trainen van organisaties (waaronder kerken en overheden) en mensen in gemeenschappen wordt de reikwijdte van Leprazending vergroot. In het project in Indonesië bijvoorbeeld wordt gewerkt met mensen die door hun training de kennis en kunde over lepra verder in de gemeente uitdragen. Dorpen waar nog geen getrainde persoon is, zien de resultaten en vragen ons om hen te helpen om lepra te herkennen. We hebben gezien dat door de SDR-PEP aanpak veel mensen tijdig gevonden zijn en tijdig zijn behandeld. Zo verspreidt kennis en kunde zich door dat deel van Indonesië. Mensen willen er onderdeel van zijn, zodat we lepra en handicaps kunnen voorkomen. Hierdoor worden mensen met lepra niet meer gediscrimineerd.

NOODHULP CORONAPANDEMIE

2022 begon in veel landen met een lockdown. De maatregelen van de lockdown gaven weer veel problemen voor mensen met lepra en handicaps of in extreme armoede. Gelukkig konden we 19.720 mensen en gezinnen in Ethiopië, Myanmar en Bangladesh ondersteunen met (voedsel)pakketten en hulp bij het weer starten van hun activiteiten. Zij zijn allen zeer dankbaar voor de verstrekte hulp. Er was weer eten en zij vonden weer moed om verder te gaan.

WE ARE ABLE!

Het We Are Able! Programma is een programma van vijf jaar, 2022 is het 2e jaar. In het programma werken we samen met lokale organisaties en betrekken mensen met een handicap daarbij. Dit doen we o.a. via de organisaties van mensen met een handicap. Om de dialoog te bevorderen tussen mensen met handicaps en autoriteiten, werken we ook met formele en informele autoriteiten op nationaal en internationaal niveau. In Congo en Ethiopië voeren we als Leprazending het project uit met onze partners ter plekke, The Leprosy Mission International Ethiopia en The Leprosy Mission Democratic Republic of Congo, in Burundi werken we vooral via de nationale koepelorganisatie voor organisaties van mensen met een handicap (L'Union des Personnes Handicapées du Burundi, UPHB). Leprazending coördineert het project vanuit onze expertise en versterkt de capaciteit van gehandicaptenorganisaties, lokale inclusie-adviseurs en belangenbehartigers.

SAMENWERKING

We Are Able! is een programma dat Leprazending uitvoert samen met ZOA (leadpartner), African Disability Forum, SeeYou Foundation, Vereniging Nederlandse Gemeenten International en The Hague Academy for Local Governance. Het programma wordt gefinancierd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, onder het programma Power of Voices Partnerships for Strengthening Civil Society, en is gericht op het versterken van lokale maatschappelijke organisaties, gehandicaptenorganisaties en lokale overheden, met als doel dat mensen met een handicap voedselzekerheid krijgen en volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. Het programma wordt uitgevoerd in zes landen: DR Congo, Ethiopië en Burundi, Soedan, Zuid-Soedan en Oeganda, waarbij Leprazending actief is in de eerste drie landen.

PARTICIPANTEN WE ARE ABLE!-PROGRAMMA

Burundi	Ethiopië	DR Congo	
6.991	9.161	36.062	mensen die deelnemen in het programma.
7	52	26	organisaties van mensen met een handicap (OPD) en maatschappelijke organisaties (CSO) versterkt.
224	1.679	323	personen getraind inclusie facilitator - OPD/ CSO leiders/ lokale overheden.
4.920	514	729	huishoudens die PIP[1] / IGA[2] training kregen.

[1] **PIP** = Plan Intégré du Paysan, een methode om samen met huishoudens die actief zijn in de landbouw, actief te plannen, om zo de inkomenspositie te verbeteren. Deze methode is ook inclusief voor mensen met handicaps gemaakt.

[2] **IGA** Income Generating Activity, inkomens genererende activiteiten, b.v. vakscholing of een korte cursus/ training.

DR CONGO

In 2022 hebben de 'Master' inclusie facilitators, inclusie facilitators opgeleid in de dorpen. Deze facilitators, waaronder ook veel mensen met een handicap, zijn ingezet om lokale leiders en leden van organisaties van mensen met een handicap en ook maatschappelijke organisaties bewust te maken en te trainen op het gebied van inclusie. In 2022 zijn meerdere thema's behandeld, waaronder: 1. erfrecht voor mensen met een handicap of met lepra en 2. participatie van mensen met handicaps in besluitvorming op dorpsniveau. Als gevolg van deze campagnes is de onterving van een aantal personen met een handicap teruggedraaid en worden mensen met een handicap of met lepra en hun organisaties nu actief uitgenodigd door lokale overheden om mee te besluiten. In een aantal gemeenten heeft dit ook al geleid tot aanpassingen van lokale budgetten ten behoeve van mensen met een handicap. In DR Congo zijn meer huishoudens getraind middels de PIP methodologie (*Plan Intégré du Paysan*). Deze training richt zich op innovatie van kleinschalige boerenbedrijven om de voedselzekerheid te vergroten. Het gaat hierbij om huishoudens waarvan één van de gezinsleden een handicap heeft. Naast landbouw worden personen met een handicap getraind in ander inkomens genererende activiteiten.

BURUNDI

In Burundi heeft Leprazending via haar partner Enablement een extra inclusie facilitators training georganiseerd. Ondanks de training blijkt de methodologie en kennis rondom inclusie van mensen met een handicap en hoe je dit praktisch kunt verbeteren beperkt. In 2023 willen we hier verder aan werken o.a. door een uitwisseling in het werkgebied van We Are Able! in Congo. Tevens hebben we ondersteuning kunnen geven aan de nationale koepel van organisaties van mensen met een handicap UPHB (Union des Personnes Handicapées du Burundi) met name op gebied van Lobby en belangenbehartiging. Via UPHB hebben we 16 organisaties van mensen met een handicap en 4 maatschappelijke organisaties kunnen versterken. Een van de resultaten van een verbeterde belangenbehartiging heeft geleid tot aanpassing van bouwplannen van een overheidsgebouw dat nu toegankelijker, rolstoel vriendelijk, wordt gebouwd.

ETHIOPIË

Nadat in Ethiopië in het eerste jaar veel bewustwordingsactiviteiten hebben plaatsgevonden lag de focus in 2022 op het versterken van contacten tussen organisaties van mensen met handicaps en mensen getroffen door lepra met de lokale, regionale en nationale overheden. In de werkgebieden van We Are Able! zijn op gemeenteniveau inclusie comités actief waar organisaties samen met lokale overheden hun agenda kunnen bespreken. Inmiddels zijn er al 11 lokale inclusie agenda's door lokale gemeenten omarmd. Hierin wordt o.a. budget vrijgemaakt voor dienstverlening aan mensen met een handicap. In de stad Deder zijn als gevolg van de bewustwordingsactiviteiten drie leden, van de lokale organisatie van mensen met een handicap, toegetreden tot de stadsraad. Op gebied van inkomsten generatie en verbetering van voedselzekerheid hebben we een aantal (vak)trainingen kunnen organiseren. Een aantal inkomsten genererende (zelf hulp) groepen hebben hierdoor structurele stappen kunnen zetten naar een verbeterde voedselzekerheid. Bijvoorbeeld een groep van 7 jongeren met een handicap kon met hulp van het project een vaktraining volgen. Door lobby kregen ze een werklocatie toegewezen van de lokale overheid, en met een beetje hulp van Leprazending voor een kleine investering hebben ze een naaiatelier op kunnen zetten. De eerste orders hebben ze al binnen.

TOELICHTING

Het We Are Able! Programma is in 2021 gestart. Vanwege verschillende factoren kwam het programma wat vertraagd op gang; in 2022 hebben we een groot deel van de achterstand in kunnen lopen.

ONTWIKKELINGEN EN UITDAGINGEN

We zien dat in Nederland, maar ook in de landen waar we werken aan het We Are Able! programma, de inflatie hoog is opgelopen. Vooral mensen met lepra of met een handicap worden zwaar getroffen door hogere voedselprijzen. Voor het project hebben de hogere prijzen ook geleid tot hogere uitgaven voor met name het lokale personeel.

Het programma ontwikkelt zich goed. In 2021 waren er verschillende problemen die het programma negatief beïnvloedden. Naast escalatie van conflicten in Ethiopië en de veiligheid van personeel in één van de werkgebieden in Congo hadden we te maken met de gevolgen van de coronapandemie en de beperkingen die dit met zich meebracht. In 2022 zijn veel van de corona maatregelen niet meer van kracht. Eind 2022 is er een vredesbestand gekomen in Ethiopië. In Congo blijft de veiligheidssituatie een factor van belang, hoewel de projectgebieden relatief veilig zijn.

In Congo blijft de samenwerking met de nationale koepelorganisatie van mensen met een handicap (FENAPHACO) een uitdaging. Met name omdat de organisatie beperkte capaciteit heeft en nauwelijks present is in de provincie Zuid Kivu waar we werken. Als Leprazending zetten we hierom in op verdere samenwerking met de koepelorganisatie in Zuid-Kivu van mensen getroffen door lepra (OPHALCO).

Leprazending heeft zelf geen medewerkers in Burundi, wat de samenwerking met de partners soms uitdagend maakt. Na een bezoek in September 2022 is de communicatie sterk verbeterd, met als gevolg een verbeterde implementatie van projectactiviteiten.

IMPACT

Op veel plekken zien we de impact van het project voor mensen met lepra en mensen met handicaps. We zien een toename in participatie van organisaties van mensen met een handicap in lokale besluitvorming, maar ook in besluitvorming binnen het project. Tevens zien we dat de toegang tot diensten van overheden en andere service verleners zoals onderwijs en financiële instellingen verbeterd is als gevolg van een verbeterde zichtbaarheid. In 2023 wordt de mid-term review gedaan, waarbij we specifieke data verzamelen om de impact meetbaar inzichtelijk te maken.

GENDERGELIJKWAARDIGHEID

In landen waar lepra is, zijn vrouwen meestal economisch afhankelijk van hun man of familie. Als ze in de steek worden gelaten vanwege lepra, zijn ze extreem kwetsbaar voor diepe armoede. Omdat vrouwen grotere uitdagingen moeten overwinnen, denk aan stigma en uitsluiting, zetten we in onze projecten extra in op vrouwen. Dit doen we door:

1. Het inzetten van vrouwelijke rolmodellen.
2. Het investeren in leiderschaps capaciteiten van vrouwen.
3. Vrouwen in zelfhulpgroepen actief in leiderschapsfuncties zetten.
4. Bewustwording te creëren over geweld tegen vrouwen in projecten.

MENSEN MET LEPRA OPSPOREN EN BEHANDELEN VOOR HET TE LAAT IS

Project GRACE verbetert de leprazorg, brengt besmettingen beter in beeld en voorkomt discriminatie van mensen met lepra in Tsjaad. Een centrale rol hierbij heeft onze Nederlandse veldwerker Geeske Zijp. Zij werkt samen met lokale gezondheidsinstellingen, gehandicaptenorganisaties en opleidingen om mensen met lepra op te sporen, te genezen en een nieuwe toekomst te bieden. Samen met u voorkomen we blijvende handicaps en verslaan we lepra in één van de armste landen in Afrika: Tsjaad. Voor alle mensen, één voor één. Leprazending zet zich in voor mensen die moeten leven met de gevolgen van lepra. Veel van deze mensen raken gehandicapt, worden buitengesloten en gediscrimineerd.

PROJECTBESCHRIJVING

Project GRACE is een voortzetting van het leprawerk in de aangrenzende provincie Guéra. Het aantal leprabesmettingen is na jarenlange toewijding fors gedaald in Guéra. Dat willen we ook zien gebeuren in de regio Salamat. Onze veldwerker Geeske Zijp werkt al dertig jaar Tsjaad. Zij zet zich met lokale medewerkers vol passie in voor de verzorging en rechten van mensen met lepra en handicaps. Ondanks de soms moeilijke omstandigheden in het instabiele Tsjaad is er veel bereikt: in Guéra is er een grote verbetering in de leprazorg en acceptatie van mensen met lepra en handicaps. Het GRACE project zal er alles aan doen dit succes naar Salamat uit te breiden.

DOELEN

Voor de aankomende jaren zijn de belangrijkste doelen van het project:

- 1] In de regio Salamat het percentage vastgestelde leprabesmettingen waar bij mensen al gehandicapt zijn, terugbrengen van 45% in 2018, naar minder dan 5% in 2024.
- 2] In 2022 moeten de gezondheidscentra in Salamat, net als in Guéra, volledig in staat zijn om mensen met handicaps te ondersteunen met rehabilitatiezorg.
- 3] In 2024 moet 85% van de mensen met een handicap in de regio's Guéra en Salamat aangesloten zijn bij een zelf hulpgroep zodat zij kunnen integreren in de maatschappij.
- 4] Meer dan 85% van de huishoudens van mensen met handicaps en/of lepra zal er in inkomen op vooruit zijn gegaan.

U maakt het mogelijk dat mensen in Salamat die nooit eerder toegang hadden tot leprazorg opgespoord en behandeld worden. Project GRACE heeft op vier manieren impact op mensenlevens:

1 Medische zorg > Vanuit lokale gezondheidscentra doen medewerkers huisbezoeken in de hele regio om leprabesmettingen op te sporen. Wie besmet is, kan vervolgens snel behandeld worden. Dit voorkomt handicaps en verdere verspreiding van lepra. Uiteraard krijgen mensen die al handicaps hebben opgelopen, passende zorg.

2 Zelfstandig leven opbouwen > Mensen met lepra en handicaps worden nog te vaak gestigmatiseerd en buitengesloten. Leprazending helpt deze mensen een volwaardige plek in de gemeenschap in te nemen en een zelfstandig leven op te bouwen. Als het nodig is, krijgt iemand hulpmiddelen, zoals een rolstoel of een hand ets. Zo kan deze persoon zich weer zelfstandig voortbewegen.

3 Scholing en werk > Daarnaast helpt het project kinderen en jongeren weer naar school te gaan. Volwassenen worden geholpen met een baan. Zo wordt aan de hele gemeenschap zichtbaar dat mensen met handicaps gewoon kunnen bijdragen aan de gemeenschap.

4 Zelfhulpgroepen > Tot slot worden mensen met handicaps geholpen zichzelf te verenigen in zelfhulpgroepen. Hierdoor kunnen ze samen opkomen voor hun rechten. Ook kunnen ze elkaar inspireren door te laten zien waar ze ondanks hun handicaps toe in staat zijn.

5. WE DOEN HET SAMEN

We zijn ontzettend dankbaar voor de tienduizenden particuliere donateurs, kerken, bedrijven, fondsen en organisaties, die met kleine en grote giften het leprawerk mogelijk maken. Zij zien de noodzaak om te investeren in het stoppen van lepra. De betrokkenheid, steun, arbeid, giften en gebeden zijn van onschatbare waarde voor mensen die getroffen zijn door lepra én voor het voorgoed verslaan van lepra. Het is onmogelijk om iedereen persoonlijk te bedanken, maar namens alle leprapatiënten zeggen wij met nadruk: **DANK U WEL!**

ONZE DROOM EN AMBITIE

‘Samen verslaan we lepra voorgoed. Voor alle mensen één voor één.’ Lepra is nog geen geschiedenis, maar in 2019 werd duidelijk dat een wereld zonder leprabesmettingen haalbaar moet zijn in 2035. Voor het eerst kunnen we lepra echt geschiedenis maken. Om dat te realiseren zijn extra financiële middelen absoluut nodig. Meer dan ooit heeft Leprazending Nederland zich, samen met onze partners binnen The Leprosy Mission Fellowship en daarbuiten, ingezet om die extra financiële middelen door middel van fondsenwerving te verkrijgen. We zijn dankbaar dat ook in het afgelopen corona-jaar zoveel particulieren, kerken en organisaties met ons willen optrekken om samen de droom van een wereld zonder lepra te realiseren.

CORONA

Na twee coronajaren, waarin een wereldwijde pandemie maakte dat alles anders was dan de jaren daarvoor, hoopten we in 2022 weer de draad op te kunnen pakken. Maar niet alleen het speelveld bleek veranderd, ook nieuwe spanningen in de wereld maakten dat we niet meer terug konden naar ‘vroeger’. In ons land resulteerden de wereldwijde spanningen in inflatie en hogere kosten voor huishoudens, kerken en bedrijven. Toch bleek u, particuliere gevers, kerken, fondsen, bedrijven, meer dan ooit bereid om leprapatiënten, van wie de omstandigheden nog slechter waren dan hier in Nederland, te ondersteunen op hun weg naar genezing. Door stijging van particuliere giften, giften van fondsen, kerken en bedrijven en subsidies groeiden onze inkomsten opnieuw, naar ruim € 3.942.000.

CAMPAGNES

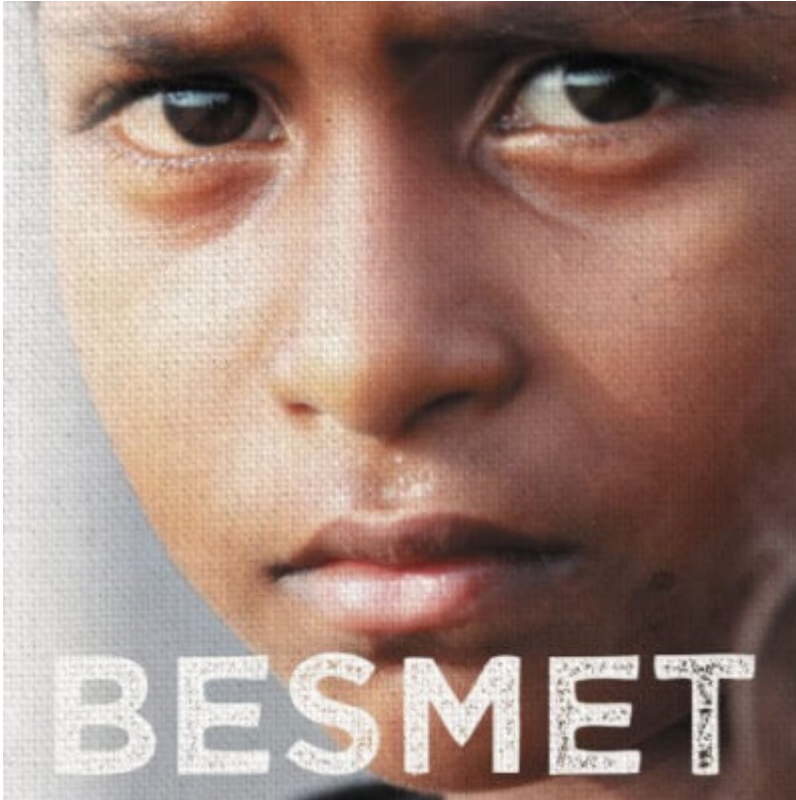
In 2022 hadden we een aantal bijzondere acties.

WERELDLEPRADAG

In januari vroegen we alle kerken in Nederland om op Wereldlepradag (de laatste zondag van januari) aandacht te geven aan lepra of melaatsheid, om te bidden voor leprapatiënten en te collecteren voor het leprawerk. Dat laatste resulteerde in een prachtige bijdrage van de kerken van €136.000. Dank voor deze bijdragen en uw gebeden!

ONLINE COLLECTEWEEK

In juni haalden online collectanten samen met Leprazending een bedrag van € 1.390 op. Wij zijn dankbaar voor alle inzet. De collecte-opbrengst is aanzienlijk minder dan verwacht. Het blijft moeilijk om collectanten te werven, iets wat we ook bij andere organisaties zien.

UITGAVE BOEK 'BESMET'

Begin oktober lanceerden we het boek 'Besmet'. De autobiografie van ex-leprapatiënt Amar Timalsina. Zijn leven is m.b.v. Leprazending Nepal hersteld. Zijn levensverhaal laat de kern van ons werk goed zien. Amar werd van afgewezen leprapatiënt een wereldwijde verbinder als voorzitter van IDEA Nepal. De nationale organisatie die opkomt voor mensen met lepra in Nepal. Succes met het boek bleef niet uit, in het laatste kwartaal van 2022 zijn er 2.802 exemplaren aangevraagd. Er zijn plannen op in 2023 een e-book en luisterboek beschikbaar te maken.

[BESTEL HET GRATIS BOEK](#)

BREIEN VOOR VERZACHTING

Overall in ons land breien mensen zwachtels voor leprapatiënten – van Zeeland tot in Groningen. In 2022 meldden zich opnieuw veel nieuwe breiers. Totaal werden er 4.929 zwachtels gebreid. Wij zijn alle mensen die zwachtels breien zeer dankbaar voor hun vele uren vrijwillige inzet voor mensen met lepra. In onze veldlanden werden ze met enthousiasme ontvangen vanwege de speciale kwaliteiten van deze met de hand (en met liefde) gebreide producten.

DOOR-TO-DOOR

Toen de corona-maatregelen het weer toelieten zijn we ook weer gestart met de Door-to-Door-campagnes – het huis-aan-huis werven van nieuwe donateurs. In totaal mochten wij in 2022 dankzij deze acties bijna 2.300 nieuwe donateurs welkom heten!

STRUCTURELE GEVERS

In 2022 gaf ongeveer 28% van onze donateurs structureel, d.w.z. regelmatig via een doorlopende machtiging, via een periodieke schenking of een automatische overboeking. Dankzij hun bijdragen kunnen we langlopende projecten financieren, zoals onze ziekenhuizen en zelf helpgroepen. In 2022 ontvingen we op deze manier bijna € 559.000, een stijging van 18% t.o.v. 2021.

NIEUWSBRIEF EN MAGAZINE RECOVER

Regelmatig (max. 12 keer per jaar) informeren we onze achterban over onze activiteiten en de impact die dit heeft op de levens van mensen die getroffen zijn door lepra. De doen we per post (Magazine Recover, Nieuwsbrief) of door een email-update. In 2022 stegen de giften van particuliere gevers van €1.744.000 (2021) naar €1.796.000. We zijn bijzonder dankbaar voor deze groei onder moeilijke omstandigheden.

Fondsenwerving brengt natuurlijk ook kosten met zich mee. Om te groeien zijn investeringen nodig in Fondsenwerving, maar tegelijkertijd streven we ernaar de kosten voor fondsenwerving zo laag mogelijk te houden, zodat de afdracht aan veldprojecten zo hoog mogelijk is. De kosten voor fondsenwerving kwamen uit op 17,1%. Dat is lager dan onze eigen norm die we voor 2022 op 19,4% hadden gesteld.

CONTACTEN

We vinden het belangrijk om contacten te onderhouden met onze donateurs, om te weten wat er leeft en wat zij belangrijk vinden. Helaas kon ook dit jaar onze Ontmoetingsdag niet doorgaan vanwege corona. Maar we hebben wel een aantal donateurs daadwerkelijk kunnen bezoeken en in kleine groepen uitgenodigd op ons kantoor in Apeldoorn. Verder bellen we iedere week een aantal donateurs om hen te bedanken en te vragen hoe het met hen gaat. Vanaf de beginperiode van corona merkten we hoe donateurs geraakt werden door de nieuwe omstandigheden. Daarom vroegen we toen of wij ook voor hen konden bidden. Ook nu corona achter ons ligt maar er andere zorgen zijn blijven. We merken dat gewaardeerd wordt dat we oprechte belangstelling voor onze donateurs tonen, dat we met of voor hen kunnen bidden.

GEBED

We geloven dat gebed een krachtig middel is om ons werk te ondersteunen. Voor mensen die voor ons werk willen bidden, maken we al jaren een speciale gebedskalender met gebedspunten voor individuele leprapatiënten, of medewerkers in het veld of op kantoor. We wijzen onze donateurs op de kalender via onze website, Social Media, nieuwsbrieven en wanneer wij hen bedanken. In totaal ontvangen meer dan 1.100 donateurs wekelijks (per email) of elk kwartaal (per post) onze gebedskalenders. Daarnaast is er een internationale Engelstalige gebedskalender (ASK) die op verzoek beschikbaar kan worden gesteld.

DIGITALE MEDIA

De website www.leprazending.nl is een belangrijk middel om contact te houden met geïnteresseerden. Vooral korte nieuwsberichten kregen veel aandacht. Maximaal één keer per maand ontvangt onze achterban een emailnieuwsbrief. Hierin informeren en inspireren we onze volgers. Een enkele keer vragen via de digitale kanalen een gift voor leprapatiënten.

Het aantal websitebezoekers steeg in coronatijden naar 64.000 per jaar, maar daalde in 2022 weer tot 40.000 bezoekers per jaar.

KLACHTENPROCEDURE

Op de website van Leprazending wordt de klachtenprocedure toegelicht. In 2022 ontvingen we 58 klachten. Een aantal daarvan had betrekking op de hoeveelheid post. In overleg met de betreffende donateurs is het aantal postmomenten verlaagd of stopgezet. Ook waren er klachten over foutieve afschrijvingen (wat samenhangt met de stijging van het aantal machtigers). Eén donateur vond het niet prettig dat ze gebeld werd door een telemarketingbureau. Met deze donateur is afgesproken dat zij niet meer gebeld wordt. Ook de nieuwe Door-2-Door actie zorgde voor bezorgde reacties. In overleg met de betreffende wervingsbureaus wordt voortdurend gewerkt aan verbetering van de communicatie door onze ambassadeurs.

Met het oog op maatschappelijke ontwikkelingen is onze klachtenprocedure uitgebreid zodat via de website ook eventuele klachten over ongewenst gedrag gerapporteerd kunnen worden of vertrouwelijk gedeeld met een vertrouwenspersoon. Tegelijkertijd wordt ook binnen Nederland en Internationaal actief gewerkt aan bewustwording om ongewenst gedrag te voorkomen, zodat iedereen met wie wij werken of contact hebben gerespecteerd wordt en zich veilig mag weten.

INSTITUTIONELE FONDSENWERVING

- Ongeveer 35 grote en kleine familie- of vermogensfondsen steunden in 2022 een project, ter waarde van totaal bijna € 394.000.
- Van andere organisaties ('Derden') die ook zelf fondsen werven (Kerk in Actie en EO-Metterdaad) werd € 201.000 ontvangen voor projecten in Myanmar, Bangladesh en DR Congo.
- Samen met een aantal andere organisaties, o.a. ZOA en SeeYou dienden we een aanvraag in bij de Nederlandse Overheid voor het We Are Able! programma. In 2022 ontvingen we €1.008.000 voor onze *We Are Able!* projecten in Ethiopië, DR Congo en Burundi. Zie hoofdstuk 4 voor meer informatie over deze prachtige projecten.

GENEZEN VAN LEPRA IN MYANMAR

Ze werkte hard als verkoopster om straat zodat haar dochters naar school konden gaan. Die brandwond aan haar voet, die zou wel weer genezen. Maar er bleek meer aan de hand. Daw Pu Lay heeft lepra.

“Het begon met een brandwond aan mijn voet,” vertelt Daw Pu Lay (37). “Overdag werk ik als straatverkoper. De verkoop ging goed dus ik ging gewoon door. Het deed ook eigenlijk geen pijn.” Dat is typisch voor wonden die ontstaan wanneer iemand lepra heeft. Juist omdat de zenuwen afsterven, verdwijnt het gevoel in de ledematen. En is een verwonding makkelijk op te lopen.

GELD NODIG

Daw Pu Lay had wel door dat ze brandwond had, en probeerde die ook te behandelen. Maar niets hielp. De wond werd steeds groter. Omdat ze er weinig pijn aan had, schonk ze er verder niet veel aandacht aan. Ze wilde graag dat haar beide dochters naar school konden gaan. Daar was geld voor nodig. Dat verdiende ze als straatverkoopster. Drie jaar lang ging dit zo door.

STINKENDE WOND

Maar op een dag, een paar dagen nadat ze een religieus festival in de buurt had bezocht, zwol de wond zo erg op dat de botten uit elkaar werden gedrukt. Het begon ook enorm te bloeden. Haar dochter was erbij en probeerde het bloeden te stelpen met wattenschijfjes en gaasverband. Maar het was niet te stoppen. "Twee dagen later begon de wond enorm te stinken," zegt Daw Pu Lay. "Toen kon ik er niet langer omheen: ik moest naar het ziekenhuis."

ZIEKENHUIS

In het ziekenhuis kreeg ze een slechte boodschap: ze konden de wond niet behandelen. Ze moest naar een ander ziekenhuis toe, namelijk het Mawlamyine ziekenhuis van Leprazending. Daw Pu Lay maakte zich zorgen want om daar te komen, had ze een taxi nodig. Maar ze kreeg de geruststelling dat ze zich over die kosten en over levensonderhoud geen zorgen hoefde te maken. In het ziekenhuis van Leprazending werd Daw Pu Lay door de artsen onderzocht. Ze namen een weefselmonster af en testten haar bloed. Toen kwam de harde diagnose: lepra. De behandeling werd direct gestart.

BEHANDELING

Daw Pu Lay kreeg medicijnen die de lepra en verdere besmetting stoppen. Vooral belangrijk was uiteraard de verzorging van de lelijke wond aan haar voet. "Die verzorging doen ze hier vol liefde," vertelt Daw Pu Lay dankbaar. "Ze vragen altijd eerst of het pijn doet om aangeraakt te worden en stellen me op het gemak voordat ze het verband vervangen. Ze doen er alles aan om de pijn te verzachten."

GENEZING

Inmiddels weet Daw Pu Lay dat lepra niet dodelijk is, maar te genezen. "Had iemand mij maar eerder gezegd om naar het ziekenhuis te gaan," zegt ze nu. "Dan was het niet zo ver gekomen. Ik had het zelf niet op tijd door, omdat ik zo hard werkte om de opleiding van mijn dochters te kunnen betalen." Ze is erg dankbaar voor de hulp die ze heeft ontvangen en bidt elke avond voor het ziekenhuispersoneel. Tegen andere leprapatiënten zou ze willen zeggen: "Wees niet bang. Ga naar het ziekenhuis. Want je kunt genezen."

6. INTERNE ORGANISATIE

Leprazending Nederland werkt vanuit een klein kantoor, vlak bij het centraal station in Apeldoorn. Op het kantoor werken dertien vaste medewerkers in drie zelfsturende teams: PP&P (Partners, Programma's en Projectfinanciering), F&C (Fondsenwerving en Communicatie) en A&B (Administratie en Beheer). Zij worden ondersteund door zo'n tien vrijwilligers die met name veel administratieve en facilitaire zaken uit handen nemen. Daarnaast zijn vrijwilligers beschikbaar voor vertaal- en ambassadeurswerkzaamheden, zoals het geven van presentaties. We zijn erg blij met deze onbetaalde, maar ook onbetaalbare ondersteuning. Staf en vrijwilligers hebben in 2022 als teambuildingsactiviteit het Lepramuseum in Münster (Dld) bezocht.

THUISWERKEN

Corona dwong ons aan het begin van het jaar nog om meer thuis te werken. In 2021 zijn we daarom al overgestapt naar Microsoft 365, zodat we nog gemakkelijker 'in the cloud' konden samenwerken.

INTEGRITEIT

Bewustwording met betrekking tot integer handelen staat hoog op onze agenda. Alle medewerkers en vrijwilligers ondertekenen de gedragscode. Het melden van problemen en 'hoe dat aan te pakken' staat op onze algemene agenda. Een specifiek aandachtspunt is het gebruik van namen en foto's in rapportages, met het oog op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit doen we alleen met toestemming van de betrokken personen.

Ook in onze veldprojecten is veel aandacht voor integriteit en veiligheid, binnen alle trainingen wordt hier aandacht aan besteed. We trainen staf- en projectmedewerkers specifiek op gebied van *safeguarding*, dit omvat integriteit én veiligheid, ook in het omgaan met kwetsbare mensen.

WAT WE ERVAN LEREN

Leprazending is overtuigd van het belang van integriteit. Sinds coronatijd is van belang gebleken dat integriteit aan de ene kant en samenwerken aan de andere kant erg belangrijk is. We ontdekten dat het goed is om elkaar regelmatig digitaal te ontmoeten, te delen waarmee we bezig zijn en waar we tegenaan liepen.

Voor het We Are Able! programma zijn, als onderdeel van de aanvraag bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, alle integriteits- en veiligheidsprocedures uitgebreid doorgenomen, zowel op gebied van integriteit als op gebied van veilige bedrijfsvoering, onder meer financieel beleid en controle, in de projecten.

RISICOBELEID EN -BEHEERSING

Om beter grip te krijgen op de risico's die de organisatie loopt, hanteert Leprazending een beleid waarin risico's zijn geïdentificeerd en geanalyseerd. In dit risicoregister worden specifieke risico's met kans en impact beschreven. Aangevuld met de maatregelen, die worden genomen om de risico's te beheersen en te bewaken. Elk kwartaal worden risico's beoordeeld en beheersingsmaatregelen waar nodig aangepast.

Het is belangrijk gebleken om de inkomsten en uitgaven goed te monitoren. Daartoe hanteren wij een maandelijkse rapportagecyclus. Grote financiële risico's blijven op dit moment de inflatie en de wereldwijde economische recessie, met de daarmee gepaard gaande internationale spanningen in de wereldhandel. Daarnaast is het in Nederland, met zijn overvloed aan goede doelen, een uitdaging om donateurs te winnen en te behouden, en vraagt veranderende wetgeving over privacy en giftenaftrek onze voortdurende aandacht. In een klein team is ook het vertrek, of langdurige ziekte, van één of meerdere personeelsleden een risico, dat invloed kan hebben op de voortgang van het werk.

RESERVEBELEID EN BESTEMMINGSFONDSEN

Om continuïteitsrisico's en onze financieringstoezegging aan de veldprojecten te kunnen dekken, zijn reserves nodig. In de huidige crisis is duidelijk geworden dat een minimale reserve in crisissituaties niet voldoende is. Als uitgangspunt voor de continuïteitsreserve hanteren we daarom nu 50% (6 maanden) van de jaarlijkse vaste interne kosten (€510.000). Eind 2022 is de continuïteitsreserve aangevuld tot dit bedrag.

Een ruimere overige reserve geeft ons meer armslag en een betere basis voor een duurzame toekomst. Het wordt o.a. gebruikt om een constant niveau van hulpverlening te kunnen waarborgen, bij een noodsituatie in het veld bij te kunnen springen, of een tegenvaller op te kunnen vangen. Per 31 december 2022 is het saldo van de overige reserves € 392.000. Doel is om deze buffer in de komende jaren te laten groeien naar € 550.000.

BELEGGINGSBELEID

Leprazending heeft geen beleggingen. Banktegoeden worden gespreid over spaarrekeningen en spaardeposito's.

NUHU KAN WEER LOPEN DANKZIJ EEN NIEUW KUNSTBEEN

Nuhu is 38 jaar en woont in Nigeria. Toen hij 18 jaar was, ontdekte hij vlekken op zijn hand. Ook verloor hij het gevoel in zijn rechterbeen. Daarna hij kreeg zweren aan zijn voet. Hij wist niet wat de oorzaak was. Zijn moeder nam hem mee naar een traditionele genezer om kruidenmedicijnen te halen. Helaas werden de zweren steeds erger. Pas toen Nuhu 30 was, hoorde hij van het medisch centrum van Leprazending in Abuja. Daar werd de diagnose 'lepra' gesteld.

Nuhu startte met medicatie en ging zich al snel beter voelen. Helaas dacht hij toen dat het geholpen had en stopte met het innemen van de pillen. Maar de zweren werden weer erger. Na drie jaar klopte Nuhu opnieuw bij Leprazending aan om de behandeling af te maken. Hij kon terecht in een verzorgingshuis voor leprapatiënten. Daar kreeg hij de nodige zorg en aanmoediging om zijn medicijnen te nemen. Alleen was inmiddels zijn been zo ver aangetast door de lepra dat hij tot onder de knie moest worden geamputeerd.

SOCIALE UITSLUITING

Een bijkomend verdriet was dat toen zijn vrouw ontdekte dat hij lepra had, ze hem en zijn vier kinderen verliet. Daarnaast raakte hij na de amputatie van zijn been sociaal in het slop. Hij kwam zijn huis niet meer uit en zag zijn vrienden niet meer. De jonge vader werd depressief.

NIEUWE HOOP

Nuhu kreeg een hoopvol bericht: ik kan een nieuw been krijgen! Dan moet wel de wond eerst genezen zijn. Een probleem is dat het orthopedisch medisch centrum in Minna ver bij hem vandaan is. Hij heeft niet veel geld en een groot gezin om te onderhouden. Hij wist niet hoe hij de reis en hotelkosten ter plekke zou moeten betalen. Gelukkig is naast het medisch centrum van Leprazending nog niet zo lang geleden een gastenverblijf ingericht. Nuhu kon daar alle tien dagen wonen terwijl hij een nieuw been en fysiotherapie kreeg. Ook de reis werd voor hem vergoed.

OP EIGEN BENEN

Een beenprothese is maatwerk. De deskundigen in het medisch centrum onderzochten hem en zorgden voor een passend been. Daarna kreeg hij oefeningen om met dit kunstbeen te leren lopen. Zo kon hij het centrum op eigen benen verlaten. Dit zegt Nuhu na de behandeling: „Toen ik mijn been kwijtraakte bleef ik in huis, zocht mijn vrienden niet meer op en werd depressief. Maar nu kan ik weer voor mijn land en de dieren zorgen. Mijn leven is volledig ten goede veranderd!”

SAMEN VOOR HERSTEL

Een verhaal als dit van Nuhu maakt opnieuw duidelijk dat u werkelijk verschil maakt in levens. Wij zijn heel dankbaar voor uw voortdurende steun. Daardoor kunnen nog meer mensen als Nuhu een prothese krijgen en hun leven opnieuw beginnen.

7.

VERANTWOORDINGSVERKLARING BESTUUR

In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af van de activiteiten van Leprazending. In deze verantwoordingsverklaring leest u hoe het bestuur van Leprazending in 2022 toezicht heeft gehouden op de stichting en de besteding van de middelen die aan Leprazending zijn toevertrouwd. Het bestuur stelt vast dat de organisatie naar beste vermogen haar werk heeft gedaan. Ook verklaart het bestuur dat de jaarrekening aan alle wettelijke vereisten voldoet en de governance code voor Goede Doelen is nageleefd. Leprazending is als stichting een door het CBF erkend goed doel, wat belanghebbenden het vertrouwen mag geven dat de organisatie niet alleen het geld goed besteedt, maar ook organisatorisch de zaken op orde heeft.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Leprazending heeft met ingang van 1 juli 2022 een monistisch bestuursmodel (eenlaags of one tier board) met niet-uitvoerende en uitvoerende bestuursleden. Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor strategie, beleid en financiën. De niet-uitvoerende bestuurders houden intern toezicht en zijn werkgever en klankbord voor de directeur/uitvoerend bestuurder. De directeur/uitvoerend bestuurder Henno Couprie bestuurt de organisatie en voert het beleid uit. Hij heeft de verantwoordelijkheid voor de organisatie, de fondsenwerving, het aannemen van personeel, de aansturing van projecten, het onderhouden van contacten met belanghebbenden en al het andere wat nodig is om de strategie en de doelen te behalen. De verdeling van functies en verantwoordelijkheden binnen het bestuur, inclusief die tussen niet-uitvoerende en uitvoerende bestuursleden is vastgelegd in een bestuursreglement. De directeur/uitvoerend bestuurder legt over zijn werkzaamheden verantwoording af aan de niet-uitvoerende bestuurders.

WERKZAAMHEDEN VAN HET BESTUUR

Het bestuur werkt met een jaaragenda om te zorgen dat alle reguliere en bijzondere onderwerpen en lopende zaken, variërend van de projecten, de financiën, tot internationale partnerships, gedurende het jaar worden besproken. In 2022 heeft het bestuur vier keer vergaderd. Ook werd in mei de jaarlijkse bestuursdag gehouden, met als hoofdt thema ‘De toekomst van Leprazending’. De agenda van de vergaderingen wordt door de voorzitter en een wisselend lid van het bestuur met de directeur voorbereid. De directeur bereidt alle vergaderingen inhoudelijk voor en is aanwezig om toelichting en advies te geven. De directeur stelt per vergadering ook een directierapportage op, zodat het bestuur goed op de hoogte is van de ontwikkelingen.

Het bestuur hanteert in de verantwoording de drie leidende principes van het CBF:

1. DE KWALITEIT VAN DE PLANNEN EN DE EVALUATIE VAN DE UITVOERING

Er is een strategische planning- en reviewcyclus met een meerjarenplan, een meerjarenbegroting en een jaarplan. Periodiek wordt de voortgang van het jaarplan gemonitord aan de hand van de programmarapportages, verslagen van de directeur aangevuld met maandelijkse financiële rapportages over de balans, inkomsten en uitgaven en een liquiditeitsoverzicht.

In het strategische plan 2019–2023 wordt sterk ingezet en geïnvesteerd op groei. Na een tegenvallend jaar in 2019 waren de begrotingen in 2020, 2021 en 2022 gericht op realistische groei van de inkomsten en op het in stand houden van de bijdrage aan de projecten in het veld. Dat is gelukt. De fondsenwerving uit de meeste bronnen groeide meer dan begroot. Er werd veel werk verzet op het gebied van ontwikkeling van samenwerkingspartners en met name de opstart van het gezamenlijke We are Able!-programma in drie landen. In 2022 is er € 1.998.000 aan het veld verstrekt, 18% hoger dan begroot.

In november was er de uitgebreide driejaarlijkse hertoetsing door het CBF. Na bestudering van vele documenten volgde een open en goed gesprek met vragen, een paar suggesties en opvolgpunten met betrekking tot de klachtenregeling en het inregelen van ons betalingsverkeer. De auditor constateerde dat Leprazending voldoet aan de harde normen van de Erkenningregeling voor goede doelen. De Erkenning wordt daarmee voor drie jaar voortgezet.

2. DE BESTEDING VAN DE MIDDELEN

De efficiënte besteding van middelen meten wij af aan de hoogte van onze eigen kosten: de kosten van beheer & administratie en de kosten fondsenwerving, uitgedrukt in een percentage. In 2022 waren die respectievelijk 5,2% en 17,0%. Deze percentages waren beter dan begroot en dan in 2021 en vallen ruim de eigen norm (respectievelijk 7,5% en 23%). Het overzicht vindt u onder 9.5 van de jaarrekening.

Het bestedingspercentage (76,7%) en de afdracht aan het veld waren hoger dan begroot. Er waren extra inkomsten van fondsen en bedrijven en de bestedingsachterstand in het We are Able!-programma van 2021 kon grotendeels worden ingelopen.

3. HET ONDERHOUDEN VAN RELATIES MET BELANGHEBBENDEN

Leprazending Nederland heeft belanghebbenden in:

- het buitenland: leprapatiënten en gehandicapten, (ex-)veldwerkers, partnerorganisaties en de landenorganisaties binnen het netwerk van The Leprosy Mission Global Fellowship. Contacten met leprapatiënten hebben we vooral tijdens veldbezoeken en in het dagelijks leven via veldwerkers en partnerorganisaties. De banden met de mensen van kantoor in de zeven focuslanden zijn, net als de contacten met het kantoor in Londen, zeer goed.
- Nederland: donateurs en ontvangers van de gebedsbrief, kerken, scholen, fondsen, bedrijven en organisaties, de Nederlandse overheid, medewerkers en vrijwilligers. Begin 2022 waren fysieke ontmoetingen beperkt mogelijk en werden een aantal online Webinars gegeven. Wekelijks nemen we contact op met donateurs om hen te bedanken. Later in het jaar organiseerden we op kantoor een tweetal ontmoetingen voor donateurs met gasten uit onze internationale projecten. Dit werd hoog gewaardeerd. Onze schriftelijke communicatie is nog het belangrijkste kanaal om belanghebbenden te informeren en wordt online ondersteund.

BIJZONDERE ONDERWERPEN

Naast reguliere onderwerpen heeft het bestuur in 2022 aandacht besteed aan:

- **Bestuursmodel en statuten:** Naar aanleiding van de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) is het bestaande bestuursmodel geëvalueerd en vervangen door het monistische bestuursmodel. De statuten zijn gewijzigd en ook het bestuursreglement. Dit is in verschillende vergaderingen besproken.
- **Evaluatie en Leren:** In oktober presenteerde de directeur de evaluatie van de pilot van deur-aan-deur werving. Er is afscheid genomen van een bedrijf en we gaan aangepast verder met een beter op de Christelijke doelgroep gerichte wervingsorganisatie.
- **Wisseling bestuur:** Er waren relatief veel wisselingen in het bestuur, waardoor er extra aandacht is besteed aan afscheid, werving en introductie van nieuwe bestuursleden.

TOEZICHTHOUDENDE VERGADERING

Tijdens de bestuursdag van 18 mei hield het bestuur in de ochtend de 'toezichthoudende vergadering'. Het bestuur evalueert met een gerichte methode haar eigen functioneren, de samenwerking met de directie en de scheiding van taken en verantwoordelijkheden. Ook evalueert het of de statuten op een correcte manier worden nageleefd. Hieronder vallen het behalen van de stichtingsdoelen, de strategie, het functioneren van de directeur, de wijze waarop de organisatie contact onderhoudt met belanghebbenden en procedurele zaken als de actualiteit van reglementen en het risicobeleid. Speciale aandacht was er voor een presentatie over het eerste jaar van het door de Nederlandse overheid gesubsidieerde WaA! programma, vooral gericht op de risicoanalyse. In 2022 heeft het bestuur geconstateerd dat statutair aan alle verplichtingen is voldaan.

De middagsessie van de bestuursdag sloot de staf aan en werd besteed aan 'De toekomst van Leprazending'. Eerst spreken we onderling over 'Donor experience 2.0'. Hoe kunnen we onze donateurs zo'n ervaring bieden, dat zij zich betrokken voelen (ondanks dat we hen niet allemaal kunnen bellen). Vervolgens sprak Henk Kuiper van Compassion over nieuwe vormen van betrokkenheid en samenwerking met donateurs en organisaties. Hij benadrukt n.a.v. vragen het belang van relatiebeheerders die werkelijk in relatie gaan met groepen donateurs. Niet gericht op transactie, maar op wederzijdse relatie.

VASTSTELLEN VAN JAARREKENING EN JAARVERSLAG

Tijdens de bestuursvergadering op 25 april 2023 heeft het bestuur het jaarverslag en de jaarrekening over 2022 vastgesteld en goedgekeurd. De accountant van WITH-accountants heeft het bestuur een toelichting gegeven op de bevindingen in het accountantsverslag en daarbij aangegeven het voornemen te hebben de jaarrekening over 2022 goed te keuren en een controleverklaring te verstrekken. Dit is te lezen bij punt 10 in het jaarverslag.

BEOORDELING DIRECTEUR

Op 3 april 2023 is namens het bestuur het functioneren van de directeur geëvalueerd door de voorzitter en vicevoorzitter. In dit gesprek komen de effectiviteit van het werk en de internationale samenwerking aan de orde. Er zijn gedurende het jaar ook verschillende andere momenten waarin het functioneren van de directeur ter sprake komt in het bestuur.

In 2022 is door de directeur en zijn team hard gewerkt aan de realisatie van de plannen zoals vastgelegd in het strategisch plan en jaarplan. Speciale aandacht was er het afgelopen jaar voor nieuwe relaties met grote donateurs en ondernemers en voor strategische samenwerking met verschillende partners. De internationale samenwerking met TLM-partners blijft zeer goed evenals de banden met de focuslanden.

Het bestuur waardeert de inzet en toewijding van de directeur en is tevreden over de bereikte resultaten en over hoe hij de organisatie leidt. De directeur heeft zich goed ontwikkeld tot een brede algemeen directeur die past binnen de TLM-organisatie. Hij heeft daarin zijn weg goed gevonden en een goed team om zich heen verzameld.

CONTACTEN VAN HET BESTUUR MET PERSONEEL

Het bestuur heeft normaal gesproken drie keer per jaar informeel en formeel contact met het personeel tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst, de bestuursdag en een bespreking in december waarbij met het personeel over het team en het werk van de organisatie wordt gesproken. Vanwege de coronamaatregelen ging de nieuwjaarsreceptie niet door. Het personeel wordt ook gevraagd naar zijn mening in een jaarlijkse tevredenheidsenquête. Tijdens de verschillende contactmomenten wordt gesproken over het werk, krijgt het bestuur persoonlijk informatie en is er gelegenheid sfeer te proeven op kantoor en in het team. In 2022 kwam een nieuwe medewerker het team versterken. De sfeer is goed en er wordt met grote inzet samengewerkt. Het personeel toont veel gedrevenheid om de strategische keuzes op te pakken en nieuwe doelen na te streven.

7A SAMENSTELLING BESTUUR

Naam	Beroep	Woonplaats	Rol	Nevenfuncties
Drs. Arnoud de Jong RA	Interim-manager (CFO/COO)	Apeldoorn	Voorzitter, niet-uitvoerend bestuurder	Bestuurslid Herenboeren Apeldoorn UA Bestuurslid/oudste Eglisea (kerk in Apeldoorn)
Bea Achterbergh	Fondswerving & Communicatiespecialist (gepensioneerd)	Amersfoort	Vicevoorzitter, niet-uitvoerend bestuurder	Hoofd Fondswerving/Communicatie a.i. Global Rize Lid zorginstelling Cliëntenraad Monsieur Blom Amersfoort Bestuurslid Stichting Verre Naasten/LSV
Marco van Brummelen AA	Accountant en belastingadviseur bij MKB Accountants	Edeveen	Penningmeester, niet-uitvoerend bestuurder	Penningmeester van de Stichting VOOR ELKAAR vakantieweken
Drs. Emmy van der Grinten	Director Operations, KNCV	Venlo	niet-uitvoerend bestuurder	Bestuurslid KNCV Nigeria Member Leadership Team Global Partnership for Zero Leprosy
Dr. Ton Schreuders	Coördinator Innovatie en Onderzoek Hand en Pols Revalidatie Nederland (HPRN), Coördinator/docent Hand Therapie opleiding – Erasmus MC	Reeuwijk	niet-uitvoerend bestuurder	Bestuurslid Hands Across Borders Bestuurslid Esser Masterclass Stichting
Hilda Timmerman MPH	Programmacoördinator, Noodhulp Afrika, Kerk in Actie	Apeldoorn	niet-uitvoerend bestuurder	Penningmeester ouderraad Bixo (Buitenschoolse opvang)
Ir. Henno Couprie	Directeur Leprazending	Hoenderloo	Directeur/uitvoerend bestuurder	Bestuurslid Vereniging Prisma

Alle bestuursleden geven hun nevenfuncties door aan de voorzitter. Hieruit blijkt dat geen van de bestuursleden een (neven)functie bekleedt die kan leiden tot belangenverstrengeling.

7B ROOSTER VAN AFTREDEN

Bestuurslid	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Arnoud de Jong			1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Bea Achterberg			1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Marco van Brummelen			1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Judith Bergman			1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Emmy van der Grinten			1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Hanna Pak		1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn	2e termijn
Ton Schreuders						1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn
Hilda Timmerman						1e termijn	2e termijn	3e termijn	1e termijn

Bestuursleden Ton Schreuders en Hilda Timmerman zijn per 1 april 2022 toegetreden tot het bestuur.

Bestuurslid Judith Bergman-van den Hoorn is per 30 juni 2022 uitgetreden uit het bestuur vanwege persoonlijke omstandigheden.

Bij het werven van nieuwe bestuursleden maakt het bestuur gebruik van een profielschets. Daarin wordt gekeken naar kennis en individuele competenties die aanvullend zijn voor het bestuur. We onderkennen de volgende vakgebieden: lepra & paramedisch, identiteit & missiologie, interne organisatie, partnerrelaties, ontwikkelingssamenwerking/social entrepreneurship, marketing & media, personeel & organisatie, juridisch en financiën. Verder houdt het bestuur rekening met geslacht, leeftijd en variatie in kerkelijke achtergrond. Belangrijke eigenschappen zijn verder: samenwerken, kritisch zijn op de inhoud en inlevingsvermogen. Van ieder lid wordt verwacht dat hij of zij de statuten en de grondslag van de stichting van harte onderschrijft. Vacatures worden gepubliceerd op de website en via sociale media. Potentiële kandidaten kunnen hun belangstelling kenbaar maken. Met kandidaten wordt een gesprek gevoerd door de selectiecommissie. Daarna volgt in een bestuursvergadering een kennismaking en wordt gestemd over de toetreding tot het bestuur.

BELONING EN VERGOEDING BESTUUR

Conform de Code voor Goede Doelen ontvangen bestuursleden geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Wel kunnen zij gemaakte onkosten declareren. Dit zijn voornamelijk reiskosten in Nederland à € 0,28 per kilometer. Internationale reizen worden tegen zo laag mogelijke tarieven gemaakt en door bestuursleden soms geheel of gedeeltelijk zelf betaald.

Het bestuur vindt het belangrijk dat bestuursleden kennis hebben van het werk voor leprapatiënten. Daarom krijgt ieder bestuurslid de mogelijkheid tijdens een zittingstermijn het veld te bezoeken. In 2022 bezocht Emmy van der Grinten samen met de directeur enkele projecten in India.

BEZOLDIGING DIRECTEUR/UITVOEREND BESTUURDER

De hoogte van de beloning van de directeur/uitvoerend bestuurder en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten worden door het bestuur vastgesteld. De directeur was in 2022 ingeschaald in periodiek 10 van schaal 13 van de PKN-salarisschalen. Het bestuur volgt hierbij de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen en de Code Wijffels (zie www.goededoelennederland.nl). In deze adviesregeling staan criteria omschreven over een maximumnorm voor het jaarinkomen. De functie van de directeur is door het bestuur ingeschaald op 330 punten op de scorelijst van Goede Doelen Nederland. De directeursfunctie is ingeschaald in functiegroep E. Meer informatie hierover vindt u op de website van Goede Doelen Nederland onder de kop 'directiesalarissen'. Uit de toetsing blijkt dat het salaris van de directeur met €82.660 op basis van een fulltime dienstverband onder de toegestane maximumnorm blijft van €92.975 (salarisniveau juli 2022).

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening gespecificeerd in de toelichting bij de staat van Baten en Lasten (9.1.9). Naast het jaarinkomen maken ook betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies deel uit van de bezoldiging.

De directeur is naast zijn werk voor Leprazending in Nederland in verschillende rollen actief binnen Leprazending Internationaal. Daarnaast is hij sinds juni 2017 bestuurslid van Vereniging Prisma.

CBF ERKEND GOED DOEL

Leprazending is al vele jaren een Erkend Goed Doel (voorheen CBF-keurmerk). In 2022 is de erkenning na uitgebreide toetsing weer verlengd. De doelstelling van de erkenningsregeling is het bevorderen van het publieksvertrouwen in goede doelen en het bevorderen van de kwaliteit van goededoelenorganisaties. In de regeling zijn de normstelling en het toezicht gescheiden. Een onafhankelijke 'Commissie Normstelling' zorgt periodiek voor het bij- en vaststellen van de normen van de erkenning. Het CBF is verantwoordelijk voor het toezicht op de goede doelen en zal de doelen toetsen op deze erkenningsnormen. Toetsing door het CBF gebeurt grondig en zij toetst of goededoelenorganisaties hun middelen zo goed mogelijk besteden aan de doelstelling. Hierbij worden kwalitatieve en kwantitatieve eisen gesteld en wordt het bestuur gevraagd een verantwoordingsverklaring te ondertekenen. Deze heeft betrekking op de activiteiten van het bestuur en wordt op de website gepubliceerd en in verkorte vorm in het jaarverslag opgenomen.

TOT SLOT

Lepra valt onder de zogenoemde 'vergeten tropische ziektes' (neglected tropical diseases). Dat merkt Leprazending bij het werven van fondsen. De focus van de stichting is om, in navolging van Jezus, oog te hebben voor mensen die door anderen aan de kant gezet zijn. Leprazending wil leprapatiënten een nieuwe kans geven, juist omdat niemand anders naar hen omkijkt. In dit verslag krijgt u inzicht in onze werkzaamheden en de wijze waarop de stichting haar werk doet. Samen met donateurs wijden we ons aan het stoppen van lepra en zetten we ons in om mensen met lepra een nieuwe kans te geven.

APRIL 2023 BESTUUR STICHTING LEPRAZENDING NEDERLAND

- Arnoud de Jong *Niet-uitvoerend bestuurslid en Voorzitter*
- Bea Achterberg *Niet-uitvoerend bestuurslid en Vicevoorzitter*
- Marco van Brummelen *Niet-uitvoerend bestuurslid en Penningmeester*
- Emmy van der Grinten *Niet-uitvoerend bestuurslid*
- Ton Schreuders *Niet-uitvoerend bestuurslid*
- Hilda Timmerman *Niet-uitvoerend bestuurslid*
- Henno Couprie *Uitvoerend bestuurslid*

8. FINANCIËN EN TOEKOMST

8.1 ANALYSE FINANCIËEL RESULTAAT

8.1.1 ANALYSE VAN HET FINANCIËLE RESULTAAT 2022 T.O.V. DE BEGROTING

	Realisatie	Begroot	Afwijking	
	2022	2022	x €1000	in %
	x €1000	x €1000	x €1000	in %
Baten van particulieren	1.796	1.899	-103	-5%
Baten van nalatenschappen	142	80	62	78%
Baten van kerken	136	130	6	5%
Baten van bedrijven	251	200	51	26%
Baten van vermogensfondsen	394	296	98	33%
Baten van Derden	201	90	111	123%
Overige baten uit Institutionele Fondsenwerving (Subsidies)	1.008	953	54	6%
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	14	9	5	59%
Som van de baten	3.942	3.657	284	8%
Wervingskosten	670	707	-37	-5%
Kosten beheer en administratie	191	194	-3	-2%
Som der kosten	861	902	-40	-4%
Besteed aan doelstellingen	2.840	2.618	222	8%
Saldo voor financiële baten en lasten	240	137	103	
Saldo financiële baten en lasten	-25	-27	2	
Resultaat	215	110	105	
Toegevoegd aan continuïteitsreserve	160			
Toegevoegd aan overige reserves	63			
Toegevoegd aan bestemmingsreserves	12			
Onttrokken aan bestemmingsreserves	-20			
Verstreckte steun	1.997	1697	300	18%

Tabel 8.1.1 vergelijkt de inkomsten en uitgaven in 2022 met de oorspronkelijke begroting 2022.

- Hoewel de particuliere inkomsten stegen t.o.v. het voorgaande jaar werd de begroting niet gehaald. De situatie in Oekraïne en de prijsstijgingen voor levensonderhoud en energie zullen daaraan ongetwijfeld debet zijn geweest,
- De achterblijvende inkomsten van particulieren werd echter gecompenseerd door een forse stijging van de bijdragen uit nalatenschappen, van bedrijven, kerken en overige organisaties zonder winstoogmerk.
- Door de hogere inkomsten en lagere kosten, kon er 8% meer worden besteed aan de doelstelling.
- Het totaal van de verstrekte steun oversteeg de begroting met bijna 18%!

8.1.2 ANALYSE VAN HET FINANCIËLE RESULTAAT 2022 T.O.V. 2021

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Afwijking	
	x €1000	x €1000	x €1000	in %
Baten van particulieren	1.796	1.744	52	3%
Baten van nalatenschappen	142	32	110	343%
Baten van scholen en kerken	136	127	9	7%
Baten van bedrijven	251	202	49	24%
Baten van vermogensfondsen	394	305	88	29%
Baten van Derden	201	237	-36	-15%
Overige baten uit Institutionele Fondsenwerving (Subsidies)	1.008	743	265	36%
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	14	13	1	4%
Som van de baten	3.942	3.404	538	16%
Wervingskosten	670	679	-9	-1%
Kosten beheer en administratie	191	178	13	7%
Som der kosten	861	856	4	1%
Besteed aan doelstellingen	2.840	2.308	532	23%
Saldo voor financiële baten en lasten	240	235	5	
Saldo financiële baten en lasten	-25	-24	-1	
Resultaat	215	211	4	
Toegevoegd/onttrokken aan continuïteitsreserve	160	125		
Toegevoegd/onttrokken aan overige reserves	63	68		
Toegevoegd/onttrokken aan bestemmingsreserves	12	20		
Onttrokken/toegevoegd aan bestemmingsreserves	-20	-2		
Verstrekte steun	1.997	1.579	418	26%

Tabel 8.1.2 vergelijkt de inkomsten en uitgaven in 2022 met de inkomsten en uitgaven in 2021.

- De particuliere inkomsten stegen in 2022 opnieuw. Het aantal donateurs daalde, maar het aantal en percentage vaste maandelijkse donateurs groeide, waardoor een significant hogere gemiddelde jaargift werd ontvangen.
- Ook de bijdragen van kerken, bedrijven en overige organisaties zonder winstoogmerk stegen fors t.o.v. het voorgaande jaar. Alleen de inkomsten derden (EO Metterdaad) daalden, m.n. doordat er door corona niet op lokatie gefilmd kon worden.
- De wervingskosten konden worden beperkt, de overige kosten (waaronder huisvesting) stegen iets. Toch kon het bedrag besteed aan de doelstelling stijgen met 23% en de totaal verstrekte steun met 26% in vergelijking met vorig jaar!

8.2 VOORUITBLIK 2023

Elke twee minuten krijgt iemand ergens in de wereld de diagnose lepra. Lepra blijft actueel, maar veel patiënten worden niet gevonden, waardoor er weinig geld en aandacht is voor actieve bestrijding. Voortschrijdende wetenschappelijke doorbraken op het gebied van diagnose en preventie van lepra geven nieuwe hoop dat de ziekte gestopt kan worden en lepra in afzienbare tijd geschiedenis kan worden. Leprazending Internationaal stelt zich tot doel dat er na 2035 geen mensen meer worden besmet met de leprabacterie.

We willen dit bereiken door samen met andere partners veel te investeren in onderzoek naar de transmissie van lepra. Ook wordt prioriteit gegeven aan financiering van projecten om de ziekte in een vroeg stadium op te sporen. Hoe eerder mensen die besmet zijn met lepra worden gevonden, hoe minder kans dat zij lepra doorgeven en ook hoe minder kans op handicaps en andere blijvende gevolgen. Helaas is in veel landen vroegtijdige opsporing nog ver weg, omdat de ziekte onbekend is of te weinig aandacht krijgt.

In 2018 werd het Global Partnership for Zero Leprosy gelanceerd, om een wereld zonder lepra te realiseren. Deze samenwerking is een coalitie van de leidende lepraorganisaties in de wereld, waaronder onze internationale Leprazending, de Wereldgezondheidsorganisatie en verschillende universiteiten. We willen onderzoek naar diagnostische tests versnellen en andere strategieën ontwikkelen om besmetting van lepra te stoppen.

Ook richten we ons op snelle toepassing van nieuwe innovaties en vragen meer aandacht en geld voor lepra bij relevante instanties. Als we blijven volhouden is lepra te overwinnen, want samen verslaan we lepra voorgoed! Dat is een hoopvolle boodschap. Onze vijfjarenstrategie waarmee we in 2019 zijn gestart, sluit hier nauw op aan. In juli 2021 waren we halverwege onze strategie aangekomen en hebben we onze voortgang geëvalueerd. De aanbevelingen die hieruit voortkwamen zijn meegenomen in onze jaarplannen voor 2022 en 2023.

De afgelopen jaren heeft de coronacrisis de zorg voor leprapatiënten ernstig belemmerd. Leprapatiënten in de ziekenhuizen werden zo veel mogelijk geholpen en verzorgd, maar buiten de ziekenhuizen was het vaak moeilijk hen te kunnen bereiken. Veel gemeenschapsprojecten en vakscholen waren lang gesloten. In Nederland neemt de impact van het virus snel af, maar we zien dat dit in sommige projectlanden wellicht langer gaat duren. De economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne zijn voor Nederland en wereldwijd nog ongewis. We blijven de ontwikkelingen nauwgezet volgen. In Nederland gebruiken we een risicoanalyse om de risico's en gevolgen te beperken, onze continuïteit te borgen en de bestrijding van lepra en het herstel van de levens van mensen met lepra zoveel mogelijk op niveau te houden.

Het is goed te constateren dat de inkomsten in het eerste kwartaal van 2023 conform de begroting lopen en we volgen nauwgezet de ontwikkelingen in het tweede kwartaal. Het natuurlijk verloop onder onze donateurs door ouderdom en overlijden maakt dat we steeds nieuwe wegen moeten vinden om nieuwe donateurs voor ons werk te vinden en te verbinden. In 2023 zetten we opnieuw in op deur-aan-deurwerving door bevlogen ambassadeurs. De eerste signalen zijn positief. Maar tegelijkertijd weten we dat het verloop onder donateurs die op deze wijze zijn geworven vaak hoger is dan gemiddeld. Onze nieuwsbrieven, ons magazine en onze website zijn erop gericht bestaande en nieuwe donateurs te blijven inspireren en motiveren.

We weten ons in al ons werk afhankelijk van God en blijven in navolging van Hem onze hand uitsteken naar mensen met lepra, juist ook in deze tijden waarin de meest kwetsbaren het hardst worden getroffen. Het gebed en de steun van velen is meer dan ooit nodig om mensen met lepra nieuwe hoop en nieuw perspectief te blijven bieden. Samen kunnen we lepra geschiedenis maken!

Henno Couprie, *directeur*

9. JAARREKENING 2022

	Inhoud
<u>9.1</u>	Balans per 31 december
<u>9.2</u>	Staat van baten en lasten
<u>9.3</u>	Resultaatbestemming
<u>9.4</u>	Kasstroomoverzicht
<u>9.5</u>	Overzicht lastenverdeling
<u>9.6</u>	Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat
<u>9.7</u>	Toelichting op de balans per 31 december
<u>9.8</u>	Toelichting op de baten
<u>9.9</u>	Toelichting op de lasten
<u>9.10</u>	Toelichting op de bestedingen

9.1 BALANS PER 31 DECEMBER

9.1 BALANS PER 31 DECEMBER (NA RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
Vaste activa:			
Immateriele vaste activa	9.7.1	25.075	39.917
Materiele vaste activa	9.7.1	18.099	12.880
Totaal vaste activa		43.174	52.797
Vlottende activa:			
Vorderingen en overlopende activa	9.7.3	436.636	284.511
Rekeningcourant TLMI	9.7.6	172.994	205.624
Totaal vlottende activa		609.630	490.135
Liquide middelen	9.7.4	809.502	665.076
Totaal activa		1.462.306	1.208.008

PASSIVA		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>	9.7.5		
- Continuïteitsreserve		510.000	350.000
- Overige reserves		392.066	328.846
		902.066	678.846
<i>Fondsen</i>			
- Bestemmingsfondsen	9.7.5	11.526	19.625
<i>Kortlopende schulden</i>			
- Crediteuren	9.7.7	121.695	68.219
- Overige schulden en overlopende passiva	9.7.7	427.019	441.318
		548.714	509.537
Totaal passiva		1.462.306	1.208.008

9.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
		€	€	€
BATEN				
Baten van particulieren incl nalatenschappen	9.8.1	1.938.498	1.979.345	1.776.426
Baten van bedrijven, kerken en scholen	9.8.2	387.590	330.000	324.530
Baten van andere organisaties zonder winststreven	9.8.3	594.795	386.000	542.376
Subsidies van overheden	9.8.3	1.007.879	953.476	742.715
Som van de geworven baten		3.928.762	3.648.821	3.386.047
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	9.8.4	13.524	8.500	13.319
Overige baten		0	0	0
Som van de baten		3.942.286	3.657.321	3.399.366
LASTEN				
<i>Besteed aan doelstellingen:</i>				
Structurele hulpverlening	9.5	2.243.549	1.936.826	1.798.146
Voorlichting/ bewustmaking	9.5	596.833	681.601	509.615
		2.840.382	2.618.427	2.307.761
Kosten fondsenwerving	9.5	670.155	707.328	678.640
Kosten beheer en administratie	9.5	191.169	194.384	177.807
Som van de lasten		3.701.706	3.520.139	3.164.208
Saldo voor financiële baten en lasten		240.580	137.182	235.158
Saldo financiële baten en lasten	9.9.5	-25.459	-27.000	-24.002
Saldo van baten en lasten		215.121	110.182	211.156

9.3 RESULTAATBESTEMMING RESERVES

9.3 Resultaatbestemming reserves	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
Continuïteitsreserve	160.000	125.000
Overige reserves	63.220	69.166
	223.220	194.166
<i>Resultaatbestemming fondsen:</i>		
Bestemmingsfonds India, CUFA	-6.250	6.250
Bestemmingsfonds India, Vadathorasalur	-13.375	13.375
Bestemmingsfonds India, Vadathorasalur	11.526	0
Bestemmingsfonds Nepal (Green Pastures)	0	-2.635
	-8.099	16.990
Totaal	215.121	211.156

9.4 KASSTROOM OVERZICHT

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en in het benutten van die geldmiddelen in hetzelfde verslagjaar.

Kasstroomoverzicht	2022	2021
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Overschot/tekort	215.121	211.156
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	20.055	17.389
Mutatie voorzieningen	0	0
	235.176	228.545
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Vorderingen en overlopende activa	-33.804	-212.695
Schuld r/c TLMI	32.630	3.382
Kortlopende schulden	-79.144	-324.399
	-80.318	-533.712
Kasstroom uit operationele activiteiten	154.858	-305.167
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</i>		
Investeringen in (in)materiële vaste activa	10.432	-15.488
Mutatie financiële activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-10.432	-15.488
Netto-kasstroom	144.426	-320.655
Saldo liquide middelen per 1 januari	665.076	985.731
Netto-kasstroom	144.426	-320.655
Saldo liquide middelen eind	809.502	665.076

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de kasstromen uit operationele-, investerings- en financieringsactiviteiten.

9.5 OVERZICHT LASTENVERDELING EN DOELBESTEDING

9.5 Overzicht lastenverdeling		Doelstelling		Wervingskosten	Beheer	Totaal 2022
		Structurele hulpverlening	Voorl/Bewustzijn	Wervingskosten	Beheer en Administratie	
Lasten		€	€	€	€	€
Afdracht aan TLMI en direct in het veld	9.9.5	1.997.123				1.997.1
Personeelskosten	9.9.1	188.733	177.092	202.514	151.260	719.5
Publiciteit	9.9.2		366.122	413.942	0	780.0
Huisvestingskosten	9.9.3	9.598	9.598	9.598	3.199	31.9
Kantoor en algemene kosten	9.9.4	48.095	44.021	44.101	36.710	172.9
Totale Lasten		2.243.549	596.833	670.155	191.169	3.701.7

9.5.2 Doelbestedingspercentages	Totaal 2022	Begroot 2022	Totaal 2021
<i>Doelbestedingspercentage van de baten:</i>			
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	72,0%	71,6%	67,9%
<i>Doelbestedingspercentage van de lasten:</i>			
Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	76,7%	74,4%	72,9%
<i>Wervingskostenpercentage:</i>			
Wervingskosten/geworven baten	17,1%	19,4%	20,0%
<i>Percentage kostenbeheer en administratie:</i>			
Kosten beheer en administratie/totale lasten	5,2%	5,5%	5,6%

9.6 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

van activa en passiva en van bepaling van het resultaat

Activiteiten

De doelstelling en activiteiten van de stichting luiden volgens de statuten als volgt:
Artikel 3 lid 1:

“De stichting stelt zich primair ten doel om, in navolging van Jezus Christus, individuen en gemeenschappen die getroffen zijn door de gevolgen van lepra bij te staan in hun lichamelijke, sociale en geestelijke noden en om lepra voorgoed te verslaan.

Secundair komt de stichting op voor de rechten van mensen met een handicap, in bijzonder door lepra, en streeft naar hun inclusie in alle facetten van de samenleving.

Voorts is er oog voor andere taken op het gebied van gezondheidszorg, rehabilitatie en gemeenschapsontwikkeling, en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken:

1. primair door het ondersteunen van TLMi;
2. door het geven van bekendheid aan- en voorlichting over het werk van de stichting, door het werven van medewerkers, alsmede door het oproepen tot immateriële en materiele ondersteuning, alsmede al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

9.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende Organisaties” (RJ-Uiting 2016-13: “Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties”) van de Raad voor de Jaarverslaggeving, vastgesteld in oktober 2016. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

9.6.2 Vergelijkende cijfers

De cijfers voldoen aan de nieuwe Richtlijn 650.

Grondslagen van waardering activa en passiva

9.6.3 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

9.6.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

9.6.5 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

9.6.6 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen bestemmingsreserves worden gevormd voor aanwending aan een specifiek doel. Dit betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader van de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld door derden. Dit betreft het niet bestede deel van de toegekende donaties en andere fondsen.

9.6.8 Pensioenen

Stichting Leprazending Nederland heeft een pensioenregeling die wordt geclassificeerd als een zogenaamde toegezegde bijdrageregeling. De pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij de verzekeringsmaatschappij, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de verzekeringsmaatschappij verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeringsmaatschappij of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Grondslagen van resultaatbepaling

9.6.9 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden lasten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

9.6.10 Baten

Onder de baten van particulieren, bedrijven, kerken en scholen worden de in het verslagjaar ontvangen giften opgenomen. Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Onder de baten van andere organisaties worden de toegezegde projectbijdragen toegekend op basis van de verwachte voortgang van de projecten. De bedragen die nog niet besteed zijn in het boekjaar worden in de balans opgenomen als "nog te besteden projectgelden". Vooruitontvangen projectbijdragen waarvan het project nog niet gestart is in het betreffende boekjaar worden niet als baten meegenomen maar in de balans opgenomen onder de "vooruitontvangen projectbijdragen". Na afloop van de projectperiode vindt er een eindafrekening plaats.

Onder de baten zijn ook opgenomen de giften in natura in de vorm van zwachtels. Er wordt € 2,00 per zwachtel aan deze giften toegerekend.

9.6.11 Kosten eigen fondsenwerving

In de kosten eigen fondsenwerving zijn inbegrepen alle kosten die gemaakt zijn om de totale baten uit eigen fondsenwerving te verwerven, te weten de directe verwervingskosten en de met de fondsenwerving verband houdende uitvoeringskosten eigen organisatie.

9.6.12 Kostentoerekening (grondslagen)

De kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving van baten en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven: 1) De personeelskosten zijn verdeeld op basis van de tijdsbesteding van de medewerkers aan bovenstaande doelgebieden. 2) Voor de overige kosten (overige personeelskosten, huisvesting, kantoorkosten, algemene kosten en afschrijvingen) wordt een vaste verdeling toegepast.

9.6.13 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

9.7 TOELICHTING OP DE BALANS

De mutaties in de immateriële en materiële vaste activa zijn in het hiernavolgende schema samengevat.

9.7.1 Immateriële en materiële activa	Inventaris	Computers	Immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari 2022:</i>				
Aanschafwaarde	34.832	62.650	79.858	177.340
Cumulatieve afschrijvingen	-31.900	-52.702	-39.941	-124.543
	2.932	9.948	39.917	52.797
<i>Mutaties boekjaar 2022:</i>				
Investeringen	5.888	4.544	0	10.432
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-1.362	-3.851	-14.842	-20.055
Afschrijvingen desinvesteringen				
	4.526	693	-14.842	-9.623
<i>Stand per 31 december 2022:</i>				
Aanschafwaarde	40.720	67.194	79.858	187.772
Cumulatieve afschrijvingen	-33.262	-56.553	-54.783	-144.598
	7.458	10.641	25.075	43.174

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages:

Inventaris: 20%

Computerapparatuur: 20-25%

Immateriële vaste activa: 20-25%

9.7.2 Vorderingen en overlopende activa	2022	2021
Nalatenschappen	107.586	28.602
Vooruitbetaalde bedragen	72.893	37.867
Nog te ontvangen bijdragen van andere organisaties zonder winststreven	52.123	42.314
Vooruitbetaald WAA Buitenland	184.656	174.936
Overige vorderingen	19.378	792
Saldo per 31 december	436.636	284.511

9.7.3 Liquide middelen	2022	2021
ABN AMRO Bank N.V.	201.206	159.618
ASN kapitaal rekening	99.884	99.895
ING Bank N.V.	508.280	405.432
Kas	132	131
Saldo per 31 december	809.502	665.076

9.7.4 Reserves en fondsen	2022	2021
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	350.000	225.000
Mutatie volgens resultaatbestemming	160.000	125.000
Saldo per 31 december	510.000	350.000
<i>Goede Doelen Nederland hanteert een toegestane continuïteitsreserve van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Wij houden 6 maanden aan. Dit jaar is de reserve tot dat niveau aangevuld. De maximale hoogte van de reserve op basis van 6 maanden van de kosten van de werkorganisatie komt uit op €510.000.</i>		
Overige reserve	2022	2021
Saldo per 1 januari	328.846	259.680
Mutatie volgens resultaatbestemming	63.220	69.166
Saldo per 31 december	392.066	328.846
Totaal reserves per 31 december	902.066	678.846
<i>De reservegelden geven de mogelijkheid om de hulp ook in komende jaren te blijven verlenen</i>		
Bestemmingsfondsen	2022	2021
Saldo per 1 januari	19.625	2.635
Mutatie volgens resultaatbestemming	-8.099	16.990
Saldo per 31 december	11.526	19.625

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt weer te geven:

9.7.5 Bestemmingsfondsen	Saldo	Ontvangen fondsen	Bestede fondsen	Saldo
	31-12-2021			31-12-2022
India - CUFA	6.250	0	-6.250	0
India - Vadathorasalur	13.375	11.526	-13.375	11.526
	19.625	11.526	-19.625	11.526

De stichting heeft haar overtollige liquiditeiten niet belegd in aandelen of obligaties zodat we geen risico lopen op beleggingsverliezen.

9.7.6 Rekening courant The Leprosy Mission International	2022	2021
	€	€
Saldo per 1 januari	-205.624	-209.006
Afdracht voor het internationale werk van Leprazending	-41.090	951.726
Direct ten gunste van TLMI inzake rechtstreeks verstrekt aan het veld	-106.932	
Direct ten laste van TLMI inzake veldstaf, kandidaten, reis en verblijf		-75.888
Direct ten laste van TLMI inzake rechtstreeks verstrekt aan het veld	5.652	-722
Direct ten gunste van TLMI inzake rechtstreeks verstrekt aan het veld		4.732
Direct ten laste van TLMI inzake voorschot afdracht TLMI (2021)		-706.466
Direct ten laste van TLMI inzake voorschot afdracht TLMI (voorschot 2022)	175.000	-170.000
Saldo per 31 december	-172.994	-205.624

9.7.7 Kortlopende schulden	2022	2021
Crediteuren	121.695	68.219
Vooruitontvangen fondsen / donaties	257.126	208.896
Nog te besteden subsidies fondsen	91.845	131.043
Reservering vakantiedagen	11.741	16.532
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	24.600	25.908
Te betalen loonheffing	19.198	13.111
Te betalen posten	22.509	45.827
Saldo per 31 december	548.714	509.537

9.7.8 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Leprazending heeft een meerjarige verplichting uit hoofde van de huurovereenkomst van het kantoorpand.

De huurovereenkomst is verlengd tot 1 april 2026 en bedraagt € 22.000,00 per jaar.

9.8 TOELICHTING OP DE BATEN

9.8.1 Baten van Particulieren	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
donaties particulieren	1.796.021	1.899.345	1.744.280
nalatenschappen	142.477	80.000	32.146
	1.938.498	1.979.345	1.776.426

9.8.2 Baten van Kerken, scholen en bedrijven	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
donaties kerken	136.005	130.000	122.315
donaties scholen	0	0	5
donaties bedrijven	251.585	200.000	202.210
	387.590	330.000	324.530

9.8.3 Baten van andere organisaties zonder winststreven	Project	Realisatie 2022		Begroting 2022	Realisatie 2021	
donaties fondsen		€		€	€	
Talenting Foundation	India - Community Based Vocational Training	25.000			30.000	
Hofsteestichting	Bangladesh - DBLM Hospital	5.000			7.500	
Stichting Pharus	Bangladesh - Activating Churches to Serve	56.859			28.978	
Overige fondsen		306.787			238.794	
donaties fondsen totaal		393.646		296.000	305.272	
donaties derden			AKV			AKV
Kerk in Actie	Myanmar - God Reaching All Through Church Empowerment	60.000			60.000	
Kerk in Actie	Myanmar - Covid-19 Noodhulp	57.180			20.000	
EO Metterdaad	India - Children Unite for Action (CUFA)	0			0	
EO Metterdaad	India - Solar Panels and Electricians	24.815	620		0	
EO Metterdaad	Nepal - Resilient Inclusive Livelihoods in Kewalpur	0			6.069	
EO Metterdaad	Myanmar - Building Community Leadership for Inclusion (RLII)	25.000	625		15.371	
EO Metterdaad	Bangladesh - SHG Nilphamari	0	0		20.000	140
EO Metterdaad	Bangladesh - DBLM Hospital Covid Relief	0			20.000	
EO Metterdaad	Bangladesh - DBLM Hospital	0	0		32.900	822
EO Metterdaad	Bangladesh - AEP	10.000			25.000	
EO Metterdaad	Bangladesh - AEP (Advocacy for Empowerment)	0	0		27.000	925
EO Metterdaad	Bangladesh - Covid emergency releif	0			8.777	
EO Metterdaad	DR Congo - Stop the spread of C-19 in Kinshasa & Kongo	0			0	
EO Metterdaad	India - Covid Assistance (1 maaltijd actie)	0			0	
EO Metterdaad	DR Congo - LED PES project (POD EYES)	22.350	559		0	

9.8.3 Baten van andere organisaties zonder winststreven	Project	Realisatie 2022		Begroting 2022	Realisatie 2021	
Family 7	Corona Noodhulpfonds	0			100	
donaties derden totaal		199.345	1.804	90.000	235.217	1.887
Totaal andere organiaties zonder winststreven		594.795		386.000	542.376	
Subsidies van overheden						
Ministerie/ZOA/Power of Voices	DR Congo - We Are Able!	476.057		456.970	326293	
Ministerie/ZOA/Power of Voices	Ethiopië - We Are Able!	432.417		402.670	304.616	
Ministerie/ZOA/Power of Voices	Burundi - We Are Able!	44.697		40.802	62.263	
Ministerie/ZOA/Power of Voices	Nederland - We Are Able!	54.708		53.034	49.544	
subsidies totaal		1.007.879		953.476	742.715	
Totaal baten		3.928.762		3.648.821	3.386.047	

9.8.4 Baten als tegenprestatie voor de levering van goederen en diensten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Resultaat verkopen (kerstkaarten e.d.)	13.524	8.500	13.319
	13.524	8.500	13.319

9.9 TOELICHTING OP DE LASTEN

9.9.1.1 PERSONEELSKOSTEN

9.9.1.1 Personeelskosten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Lonen en salarissen	511.292	520.290	490.422
Sociale lasten	88.238	81.730	85.832
Pensioenen	63.137	64.528	57.407
Overige personeelskosten	56.932	45.900	39.341
	719.599	712.448	673.002
<i>Het aantal fte eind boekjaar 2022 bedroeg 9,8 (2021: 9,45).</i>			

9.9.1.2 DIRECTIEBEZOLDIGING

9.9.1.2 Directiebezoldiging	2022	2021
Naam	H.C. Couprie	
Functie	Directeur/uitvoerend bestuurder	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
uren	40	40
parttime percentage	100	100
periode	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging (EUR)	€	€
<i>Jaarinkomen</i>		
Bruto loon/salaris	75.858	74.585
vakantiegeld	5.984	5.886
Vaste eindejaarsuitkering	818	804
* jubileum/ uitbetaling		
niet opgenomen vakantiedagen	0	0
Totaal	82.660	81.275
Belaste vergoedingen	521	612
Pensioenlasten wg deel	15.221	14.605
Soc. Lasten wg deel		
Pensioencompensatie	0	0
Overige beloningen op termijn	0	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0	0
Totaal	98.402	96.492

9.9.2 PUBLICITEITSKOSTEN

9.9.2 Publiciteitskosten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Nieuwsbrieven	54.529	58.942	49.990
Werving nieuwe donateurs	348.948	320.000	249.704
Renewal	24.500	29.368	23.810
Special appeals	60.772	71.596	73.937
Telemarketing	14.998	48.000	33.930
Nalatenschapskosten	26.779	30.000	20.450
Kerken WLD	10.952	14.500	6.568
Portikosten	31.188	21.000	23.670
Overige publiciteitskosten	207.399	307.774	287.935
	780.065	901.180	769.994

9.9.3 HUISVESTINGSKOSTEN

9.9.3 Huisvestingskosten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Huur- en servicekosten	18.336	16.600	16.082
Overige huisvestingskosten (incl. belastingen)	13.658	10.889	9.642
	31.994	27.489	25.724

9.9.4 KANTOOR- EN ALGEMENE KOSTEN

9.9.4 Kantoor- en algemene kosten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Contributies	25.159	20.600	18.671
Kantoorbenodigdheden	788	2.500	661
Telefoonkosten/internet	2.695	3.500	3.122
Administratie- en advieskosten	16.035	5.850	6.472
Accountantskosten	13.481	9.950	14.755
Automatiseringskosten	58.815	38.500	40.296
Bestuurskosten	9.598	12.650	2.728
Uitvoeringskosten	8.016	24.000	9.991
Overige algemene kosten	18.286	18.000	2.454
Afschrijvingen	20.055	18.420	17.389
Onvoorzien		20.000	
	172.928	173.970	116.539

9.9.5 KOSTEN BETALINGSVERKEER

9.9.5 Kosten betalingsverkeer	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Kosten betalingsverkeer	25.459*	27.000	24.002

*Betreft de (hogere) kosten acceptgiro's en negatieve rente.

9.10 TOELICHTING OP DE BESTEDINGEN

Projectland	Projectnaam	Bedrag €
Bangladesh	DBLM Hospital	35.000
	Advocacy for Empowerment	30.000
	FREE	35.361
	ACTS - Activating Churches to Serve PAL (AEP+)	49.453
	Research project (PEP++)	50.000
	Support Children to be Good Citizen (SCGC)	17.999
	Bangladesh Country Office	11.796
	Support toegang ILC voor één persoon	1.735
	TB-GFATM	7.200
Bangladesh totaal		238.544
Congo D.R.	VIL-FREE Kole	66.029
	Sonnevanck TB	18.000
	LED-PES II, Leprosy Disability prevention & Septic Surgery	22.350
	Congo Country Office	6.693
Congo D.R. totaal		113.072
Ethiopië	Noodhulp Ethiopië 2022	55.000
Ethiopië totaal		55.000
India	College on Wheels Vizianagaram	37.832
	College on Wheels Vadathorasalur	37.832
	VTC Solar panels and Electricians training 2022	62.000
	Naini Hospital UP	35.000
	Support toegang ILC voor vier personen	2.200
	India Country Office	14.166
	Vakscholen Faizabad	15.000
	Healthy eyes project Kothara & Salur	20.689
	Children Unite for Action (CUFA)	21.000
	India totaal	
Indonesië		0
Indonesië totaal		0
Myanmar	GRACE	60.000
	Emergency help project GRACE	57.180
	Building Community Leadership for Inclusion (RLII)	49.533
	Support to Mawlamyine Christian Leprosy Hospital	5.000
	Myanmar Country Office	7.000
	Hokhia Leprosy Colony	5.000
Myanmartotaal		183.713
Tsjaad	Project GRACE/ Salamat	45.000
	Chad School for the Blind	17.500

Projectland	Projectnaam	Bedrag €
	RBC Guera	8.000
	Chad Country Office	5.300
	School Am Timan	18.412
Tsjaad totaal		94.212
The Leprosy Mission International	Global Membership Contribution (SC)	146.250
	Global Fundraising	5.850
The Leprosy Mission International totaal		152.100
Totaal verstrekte steun aan projecten via The Leprosy Mission International		1.082.360
Verstrekte steun aan projecten We Are Able!		
Congo	We Are Able!	431.505
Ethiopië	We Are Able!	393.540
Burundi	We Are Able!	35.215
Nederland	We Are Able!	8.323
We Are Able projecten totaal		868.583
Afdracht aan projecten direct in het veld		
Bangladesh	Verzending zwachtels	1.245
India	Verzending zwachtels	995
Indonesië	Intensive Case Finding project	15.114
Indonesië	Training Wim T. en Ton S.	7.670
Myanmar	Travel dr. Zaw	317
Tsjaad	Study son of driver	1.400
Tsjaad	Mental handicap Mongo	8.240
Tsjaad	Diabetesproject	1.480
div. landen (Myanmar, Nigeria, India, Bangladesh, DR Congo, Ethiopië)	Giften in natura (zwachtels)	9.718
Totaal verstrekte steun aan projecten direct in het veld		46.179
Totaal verstrekte steun		1.997.123

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Leprazending Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Leprazending Nederland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Leprazending Nederland op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Leprazending Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Amersfoort, 12 juli 2023.

WITh Accountants B.V.
J.A. Vermeer AA

11. BIJLAGEN

BIJLAGE 1 MEERJARENBEGROTING

Bijlage 1: Meerjarenbegroting 2022-2024	2022	2022	2023	2024
	gerealiseerd	begroot	begroot	begroot
Baten	€	€	€	€
Particulieren	1.938.498	1.979.345	1.950.432	2.211.200
Bedrijven, scholen en kerken	387.590	330.000	418.000	380.800
Subsidies	1.007.879	953.476	1.078.595	1.045.779
Andere organisaties zonder winststreven	594.795	386.000	547.500	507.600
Levering producten en diensten	13.524	8.500	10.000	11.000
Som der baten	3.942.286	3.657.321	4.004.527	4.156.379
Besteed aan doelstellingen				
Structurele hulpverlening	2.243.549	1.936.826	2.284.320	2.390.752
Voorlichting/bewustwording	596.834	681.601	682.449	710.000
Totaal besteed aan de doelstellingen	2.840.383	2.618.427	2.966.769	3.100.752
Wervingskosten	670.155	707.328	716.732	749.000
Kosten beheer en administratie	191.170	194.384	213.797	223.500
Som der lasten	3.701.708	3.520.139	3.897.298	4.073.252

MEERJARENBEGROTING 2022-2024

Het strategisch plan 2019-2023 en de daaraan gekoppelde meerjarenbegroting eindigt in 2023. The Leprosy Mission werkt aan een nieuwe internationale strategie die in 2025 zal starten. Leprazending Nederland zal zijn nieuwe strategie hierop baseren en daarmee ook in 2025 starten. In het tussenjaar 2024 verlengen we de huidige strategie en zetten de groeiambities voort. Daarom wordt hier aan de bestaande meerjarenbegroting een jaar toegevoegd.

BIJLAGE 2 CONSOLIDATED STATEMENT

Bijlage 2: THE LEPROSY MISSION INTERNATIONAL	Unrestricted Fund	Restricted Fund	2021 total	2020 total
CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL ACTIVITIES FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021 (Incorporating an Income and Expenditure Account)	GBP	GBP	GBP	GBP
INCOME FROM				
Donations		14.792.796	14.792.796	12.267.007
TLM Trading Ltd: Non-charitable subsidiary	2.164.557		2.164.557	2.151.282
Income from investments	102.968	0	102.968	112.580
Gain on Disposal		0	0	145.905
Other income	119.588	166.206	285.794	114.942
TOTAL INCOME	2.387.113	14.959.002	17.346.115	14.791.716
EXPENDITURE ON				
Cost of raising funds	0	615.086	615.086	601.111
TLM Trading	2.085.058		2.085.058	1.920.561
total expenditure on	2.085.058	615.086	2.700.144	2.521.672
Expenditure and Charitable activities				
Nepal earthquake	0	0	0	551.264
Covid-19 Emergency Relief	0	976.734	976.734	384.618
Public Health	0	2.487.208	2.487.208	2.122.642
Hospitals	0	2.207.896	2.207.896	1.875.394
Disability care & prevention	0	3.644.358	3.644.358	3.095.530
Community development	0	2.859.624	2.859.624	2.428.974
Education	0	1.423.161	1.423.161	1.173.838
Research	0	678.330	678.330	576.175
Total Expenditure on Charitable activities	0	14.277.311	14.277.311	12.208.435
TOTAL EXPENDITURE	2.085.058	14.892.397	16.977.455	14.730.107
NET (EXPENDITURE) / INCOME BEFORE RECOGNISED GAINS / (LOSSES)	302.055	66.605	368.660	74.809
Net gains/(losses) on investment assets	520.520	180.109	700.629	563.434
NET EXPENDITURE / INCOME	822.575	246.714	1.069.289	638.243
Other Recognised gains		0	0	
Change in multi employer pension scheme liability	0	0	0	0
Change in fair value of derivatives	0	128.487	128.487	-99.390
Net movement on funds for the year	822.575	375.201	1.197.776	538.853
Balance income forward at 1 January 2020	6222609	3785266	10007875	9469022
Balance carried forward at 31 December 2019	7045184	4160467	11205651	10007875